

ВЪРКОЛАК

3

ФАНТАСТИКА
ФЕНТЪЗИ
КРИМИ
ХОРЪР

НЕВЕРОЯТНИ ИСТОРИИ

СПИСАНИЕ „ВЪРКОЛАК“, 1997 Г., БРОЙ 3

Превод: Юлиян Стойнов, Ангел Маринов, Агоп Мелконян, Огняна
Иванова, Петър Оббов, Людмила Георгиева, Величка Евстатиева

chitanka.info

ЕД БРАЙЪНТ АКУЛАТА

Войната дойде и си отиде. Но при него тя се върна отново след осемнадесет години...

* * *

Фолджър трябваше да се досети, още когато изчезна пасажът от дребни рибки. Трябваше, но бе прекалено зает да стабилизира клетката на десет метра дълбочина и после да отвори горната вратичка. Докато се измъкваше от клетката, той се наслаждаваше на мътнозелената пелена на Южния Атлантик. Фолджър докосна с език чувствителния микрофон в долния край на маската и предаде закодирано съобщение:

— Запитване — Валерия — Местонахождение.

Повтори го два пъти. В слушалките му нещо изпука, но отговор нямаше. Нещо се движеше вляво от него — масивно, сиво, по-тъмно от водата. И в следващия миг Фолджър зърна двете блестящи очи. Тялото ѝ изскочи от мрака и се понесе към него със скоростта на торпедо. За миг си помисли, че нападателят първо ще направи кръг около своята плячка. Но огромната бяла акула се насочи право към него, раззинала паст. Фолджър виждаше само редовете от блестящи бели зъби. Нищо друго, освен зъбите...

— Валерия! — изкрещя той в микрофона, докато вдигаше пред себе си електрическата палка.

Зловещата паст се отвори и затвори само за миг, после сивкавото туловище прелетя покрай него. Фолджър замахна с палката, по-точно направи опит да замахне, когато съгледа шуртящата от лакътя му кръв, под която нещо се белееше. Изведнъж осъзна, че вижда собствената си кост, оголена с хирургическа точност. Пресегна се със здравата ръка,

напипа отвора и се насочи към клетката. Акулата кръжеше нейде наблизо.

Напъха се в тясната клетка, придърпа със сетни сили вратичката и докато включваше двигателите за изплуване, изгуби съзнание...

* * *

Името ѝ беше Мария — като на половината жени в селото. Близо десет години тя се грижеше за къщата на Фолджър. Чистеше, когато пожелаеше, готвеше, когато ѝ дойдеше вдъхновението. И го обичаше по свой собствен начин — с безмълвна, горчива и страстна любов. Но през всичките тези години никой от двамата не заговори за това. Не бяха любовници — всяка вечер, след като приключеше с чистенето, тя се връщаше в своята глинена колиба. Но Фолджър знаеше, че ако дори само веднъж си позволеше да доведе жена от селото, Мария щеше да ги убие. И двамата.

— Търсят те някакви хора — каза Мария.

— Кой? — Фолджър вдигна глава от изпомачканите карти.

— Не са островитяни.

От две години по тия места не се бе вясвал външен човек. Последният посетил го чужденец бе един бразилски журналист.

— Искаш ли ги? — попита Мария.

— Има ли начин да се отърва от тях?

— Хора от правителството — Мария снижи глас.

— По дяволите — изруга Фолджър. — Колко са?

— Само двама. Искаш ли пистолета?

— Не — въздъхна Фолджър. — Доведи ги.

Мария недоволно промърмори нещо и се извърна към вратата.

— Какво?

— Едната е жена! — почти изплю отговора тя.

* * *

Валерия се появи в кабинета му един късен следобед. Вече бяха разговаряли с шефа на проекта. Фолджър я посрещна на вратата,

поднесе ѝ предварително приготвената напитка и побърза да изпревари онова, което знаеше, че се готви да му каже.

— Не вярвам, че го мислиш сериозно.

— Значи вече знаеш — тя се усмихна.

— Няма да ти позволяя — продължи той.

— Не говори така, сякаш ме притежаваш — усмивката ѝ изчезна.

— Не, искам да кажа, аз само... — той замълча, беше объркан.

— По дяволите! За мен това е такава изненада.

Тя го хвана за ръката и го придърпа до себе си на кушетката.

— Мислиш ли, че аз бих застанала между теб и твоята мечта? — в гласа ѝ прозвуча молба.

— Ти си полудяла!

— Мечтаеш да станеш океанограф — продължи тя. — Защо аз да не стана акула?

* * *

Двамата посетители наведоха глави и минаха през вратата на кабинета. Жената бе висока почти два метра, мъжът — още повече. Носеха еднакви сиви гащеризони, дори усмивките им си приличаха.

— Казвам се Инга Линдфорс — представи се жената, като го оглеждаше с блестящите си светли очи. — А това е брат ми Пер.

Мъжът кимна.

— Изглежда, добре знаете кой съм аз — отвърна Фолджър.

— Вие сте Марк Антоний Фолджър — рече Инга Линдфорс.

— Трябваше да се казвам Марк Аврелий — отвърна с кисела усмивка Фолджър. — Но баща ми изглежда не е внимавал достатъчно в час по история.

— Може и да е за добро — рече Инга. — Честно казано, Марк Антоний ми харесва повече. Бил е човек на действието.

— Вие сте член на Морския институт в Източен Фолкленд — обърна се към него Пер.

— Бях. Оттогава измина много време.

— Обръщаме се към вас — намеси се Инга — в качеството си на представители на Протекторат Стара Америка.

— Е? Слушам ви.

— Визитата ни има официален характер.

— Аха — ухили се Фолджър и се обърна към Мария. — Това значи, че трябва да ни оставиш сами.

Островитянката хвърли изпълнен с подозрение поглед към младата жена.

— Ще бъда в кухнята — изрече заплашително тя.

— Пътуването дотук е едно малко приключение — поде с неуверен глас Пер.

Фолджър само се почеса и не отговори.

— Марк Антоний Фолджър — разсмя се Инга, — личи си, че доста отдавна сте напуснали цивилизацията.

— Така да е — отвърна Фолджър. — Но изглежда, че въпреки това много държите да се срещнете с мен. Защо?

* * *

Докато се катереха по стръмните скали, Валерия непрестанно му задаваше разни въпроси. Защо сезонната разлика в средната температура на Фолклендските острови е само десет градуса? По какво се различават компютрите трето поколение от тези второ поколение? Опасно ли е космическото лъчение? Кога ще загине Вселената? Но днес Валерия подхвана друга тема.

— Не мога да разбера войната — рече тя.

— Значи и ти си като мен — отвърна Фолджър.

— Нищо не знам за нея — продължаваше Валерия, — зная само онова, което ни казват.

— Недей много да питаш — посъветва я Фолджър. — Чувствителни са на тази тема.

— Но защо?

* * *

— Протекторатът никога не забравя своите приятели — каза Пер. Фолджър го погледна и избухна в смях.

— Оставете това — отвърна той. — Дори когато помагах на вашия Протекторат, дълбоко в душата си ненавиждах всякаква политика.

— Преди двадесет години това се наричаше предателство.

— Но не и сега — побърза да вметне Инга. — Когато е на мода либерализмът.

— И аз така чух. Катерът понякога ни докарва стари вестници.

— Годишите на възстановяване бяха ужасно трудни. С вашия опит щяхте да сте полезен на континента.

— Тук съм по-полезен. Хората имат нужда от мен.

— Като океанограф?

Фолджър махна с ръка към прозореца:

— За местните жители океанът е единственото препитание. Ето защо имат нужда от мен.

— С вашия талант — отвърна Пер — престоят тук е само губене на време.

— А освен това — продължи Фолджър, сякаш не го чуваше — помагам, като изваждам реликви.

— Реликви?

— Военна екипировка. Останки. Вижте — Фолджър вдигна от масата изсъхнало парче кожа и им го подхвърли. — Свалихме го от една косатка. Миналата зима ѝ видяхме сметката с харпун, зареден с експлозив. Проклетата твар успя да потопи три лодки. Загубихме петима, преди да я унищожим. Прочетете на обратната страна.

Пер разгледа внимателно странния обект. На гърба беше издълбано:

Флотът на САЩ — 343.

— Виждате ли? — рече Фолджър. — Войната е още тук. Морето е пълно с оръжие. А тази косатка я помня още от времето преди войната. С нея работехме заедно в института.

— Често ли ги срещате?

Фолджър поклати глава — уморено и утвърдително.

— Ще ни покажете ли селото? — попита Инга.

— Нищо особено.

— Бихме искали да се поразходим.

Фолджър протегна ръка към якето си. Инга се пресегна да му помогне.

— Не сте ли мислили за протеза? — попита го тя.

— Да. Но колкото по-дълго мисля, толкова повече свиквам без нея. Зад гърба си имам вече няколко години практика.

— През войната ли я загубихте? — попита с вежлив глас Пер.

— Разбира се, че през войната.

Когато минаха край отворената врата на кухнята, Мария надникна отвътре и проследи русата жена с мрачен поглед. Над селото ръмеше.

— Дъждът е единственото нещо, с което не мога да свикна тук — обясни Фолджър. — Израсъл съм в Калифорния.

— Като свършим тук, ще отидем на ски в Сиера. Казват, че от върха на планината се виждало сиянието на Лос Анжелис.

— Сигурно е красиво.

— Като северно сияние. Само че е далеч по-опасно. Особено ако не вземаш антирадиационни таблетки — Инга се усмихна. — Някои намират в гледката нещо подсъзнателно еротично.

* * *

— Защо искаш да бъдеш акула? — попита я една нощ.

Тя прокара пръсти по мъчетата на врата му.

— Искам да убивам хората и после да ги изяждам.

— Всички хора ли?

— Не. Само мъжете.

— Искаш ли да ти стана психоаналитик? — тя впи устни в рамото му. — Дявол да го вземе! — възкликна гневно Фолджър. — Има ли кръв?

Валерия обърса устни с ръка.

— Такъв си пъзъл.

— Слушай, сладурано, имам нисък праг на болката — обясни Фолджър.

— Не ме наричай „сладурано“ — рече тя. — Аз съм акула.

— Акула.

Сетне се любиха отчаяно.

* * *

— Защо не дойдете да вечеряте с нас? — попита го Инга. — На лодката имаме месни консерви.

— Ето едно нещо, което ми липсва тук — отвърна Фолджър.

— Заповядайте тогава.

— Като гост на Протектората?

— Като почетен гост.

Пътят свърши. Под краката им се простираше селото. Наричаха го „селото“, просто защото на острова нямаше никакви други поселения. Беше си село — неколкостотин жители, сгущени в глинени колиби, пръснати по дължината на залива.

— Каква пустош — възкликна Пер. — Колко души живеят тук?

— По-малко са от овцете. Препитават се предимно с лов на тюлени и рибарлък.

— Примитивно съществуване — заключи Инга.

* * *

— Ако можеше да се превърнеш в някое морско същество — попита го веднъж Валерия, — какво би си избрал?

Фолджър винаги се чувстваше объркан от подобни въпроси. Все не можеше да им намери подходящ отговор.

— Не знам. Може би делфин.

— Загуби — тя се разсмя в мрака.

— Защо? — в гласа му се долови раздражение.

— Делфините ловуват на стадо. Нападне ли ги акула, скупчват се като овце. Те са страхливци.

— Не са. Делфините са същества с изключително висок интелект. Събират се, за да си помагат взаимно.

— Страхливци! — продължаваше да се смее тя.

* * *

Недалеч от тях групичка деца се бяха събрали край изкопана в земята дупка. Пер погледна към тях, вдигна изненадано вежди и закрачи натам.

— Искам да видя какво правят — подхвърли той през рамо.

Децата бъркаха с пръчки в мътната вода. Не по-дълги от палец рибки плуваха вътре, като вкопчваха миниатюрните си зъби една в друга.

— Какво е това? — попита Инга.

— Новородени акули — отвърна Фолджър. — Някой от рибарите вероятно е уловил бременна тигрова акула и е хвърлил матката на децата. Няма да изкарат дълго в локвата.

— Страхотни са! — възхити се Пер. — Толкова малки и толкова зловни.

— Обикновено първата, която напусне утробата, изяжда останалите.

— Не е ли прекрасно? — попита Инга. — Един организъм, създаден да се бори.

Борбата в локвата почти бе утихнала. Повечето малки акули плаваха с коремите нагоре. Децата почакаха още малко и после заблъскаха яростно с пръчки по повърхността на водата.

— Островитяните ненавиждат акулите — рече Фолджър.

* * *

Тя изпищя на сън и се вкопчи като обезумяла в него. Фолджър едва я удържа и после започна да я гали. Тялото ѝ постепенно се отпусна, конвулсиите изчезнаха.

— Нещо лошо ли сънува?

Тя кимна и се притисна към него.

— И аз ли бях там?

— Не знам. Не съм сигурна.

— Какво стана?

Тя се поколеба.

— Плувах. Те, някакви непознати хора, ме измъкнаха от водата. Проснаха ме на груб бетонен под. Не ми достигаше вода, морето беше далеч... — тя преглътна мъчително. — Божичко, как бих пийнала нещо!

— Ей сега.

— Усещах как се стичат последните капки океанска вода от мен. А после нещо започна да ме разкъсва отвътре. Ужасна, раздираща болка в гърдите...

— Ще ти донеса нещо за пиене — Фолджър я потупа по ръката.

* * *

— Но защо? — запита Пер. — Акулите не са прекалено агресивни, нали?

— Не бяха. Допреди войната. Оттогава схватките стават все почести. Преди рибарите и акулите кръстосваха морето на лов за риба. Сега ловуват помежду си.

— А вие? — попита го Инга.

— Помагам им. Познавам добре всички морски хищници. В края на краищата — това ми е работата.

Пътят направи широк завой и тримата неусетно навлязоха в селото. На малкия пристан бе привързана блестящата метална лодка на новопристигналите. От двете ѝ страни се полюшваха прогнили рибарски канута.

— Сами ли дойдохте? — попита ги Фолджър.

— Само той и аз — кимна Инга.

— Ние сме доста ефективен тандем — Пер сложи ръка на рамото ѝ.

Минаха покрай къща с широко отворена врата. Вятърът вдигаше облаци прах на прага.

— Изоставена ли е? — попита Инга.

— Стар островен обичай — отвърна Фолджър. — Църквата тук е само едно полузабравено понятие. Свещеникът се вясва насам не повече от веднъж в годината — той посочи отворената врата. — Стопанинът на тази къща загина преди няколко дни в морето. Семейството ще държи вратата отворена една седмица, каквото и да е

времето. За да може душата му да намери убежище, докато настъпи време да се отпрати на небето.

— Как е станало? — запита Пер.

— Една сутрин, докато ловял риба — отвърна Фолджър. — Другите са видели как го напада гигантска бяла акула.

— Съжалявам, че не разполагаме с повече време — каза Инга. — Как бих искала да изляза на лов за акула.

— Може би някой друг път — отвърна Пер.

— Е, май видяхме цялото село — намеси се Фолджър. — Не остана много, само работилницата за свещи и дъскорезницата.

Пер вдигна тежката си обувка и се помъчи да изчисти полепналата по нея кал.

— Ужасно място — изпъшка той. — Фолджър, направо не знам как издържате тук.

Тримата стояха мълчаливо на пристана и гледаха към струпаните на хоризонта черни облаци. Нещо се мярна далеч в морето. Фолджър присви очи.

— Рибарите се връщат — каза той.

Лодките приближиха, дочуха се развълнуваните викове на рибарите.

— Защо дойдохте тук? — попита Фолджър.

Пер Линдфорс приятелски сложи ръка на рамото му.

— Дойдохме, за да ви убием.

Фолджър се усмихна. Наистина, каква друга причина би имало?

* * *

— Разкажи ми повече за това — каза Валерия.

Стояха на тясната метална платформа над басейна. Под тях двама водолази предпазливо побутваха една петметрова синя акула. По мократа ѝ лъскава кожа блестяха отраженията от лампите.

— Запознат съм само с най-общите принципи — рече Фолджър. — Не е в моята специалност. Аз съм в отдела по картография и планиране.

— Не искам да чувам извинения — прекъсна го Валерия.

— Прощавай, че не пожелах да издам една строго секретна тайна — отвърна иронично Фолджър. — Но по-голямата част от технологиите идва от ония приятели горе, от орбиталните платформи. Предполагам знаеш, че сега навсякъде в космоса работят с киборзи. И на някой просто му е хрумвало да ги използва и под водата.

— Във военноморските сили — кимна Валерия.

— Точно така. Кухите глави в министерството изглежда най-сетне са разбрали, че няма никакъв смисъл да се хвърлят луди пари за разработване на свръхмодерни морски оръжейни технологии, след като в океана има такива оръжия, еволюирали в продължение на милиони години. Единственото, от което имат нужда, е сигурна система за насочване.

Валерия го стисна развълнувано за рамото.

— Акулите!

— Да. Акулите, косатките, скатовете и донякъде делфините. Работим и върху още няколко възможности.

— Искам да знам как го правят.

— Основно чрез директна хирургическа трансплантация. За нервните присадки се използват и електронни елементи. Това ли искаше да научиш?

Тя впери поглед в акулата под тях.

— Значи няма връщане назад?

— Най-вероятно ще използваме твоето старо тяло, за да нахраним новото.

* * *

— Да ме убиете, значи! Но заслужавам ли си труда?

— Не, поне от гледна точка на Протектората — отвърна Инга. — Макар че тази възможност също не е изключена, ако не се съгласите да ни сътрудничите. Лично аз бих предпочела другата.

* * *

— Въпросът е дали ще те спра, преди да го направиш — вятърът го блъсна в лицето и отнесе първите думи.

— Можеш ли да ме спреш? — гласът на Валерия бе дрезгав, самоуверен.

Той не отговори.

— Би ли ме спрял? — тя се наведе и го целуна по шията. — Чувал ли си тази индийска поговорка: „Не можеш да властваш над жената, която обичаш“?

Той сведе глава и прошепна:

— Обичам те!

* * *

— Е, щом няма да ме убивате, ще се връщам, че имам работа — рече Фолджър.

— Фолджър, кое е най-съкровеното ви желание?

Той се загледа в синевата на очите ѝ.

— Не можете да ми го дадете.

— Богатство? — попита Пер. — Слава, признание? Преди войната бяхте доста известен.

— Когато си тръгнем оттук — намеси се Инга, — бихме желали да дойдете с нас.

— Да напусна острова? — Фолджър ги погледна изненадано.

— Наскоро в Гуам бе разкрит център за изследване на океанското дъно — произнесе Инга. Предлагат ви поста директор.

— Наближавам петдесетте — поклати глава Фолджър, — а и след войната не съм поглеждал научна работа.

— Можем да ви осигурим опреснителен курс в Университета Сан Хосе — каза Пер.

— Имаме нужда от хора като вас, за да довършим възстановяването — допълни Инга.

— Смърт или директорско място! — засмя се Фолджър.

* * *

— Какви са шансовете й? — обърна се Фолджър към шефа на проекта.

— За оцеляване ли? Прекрасни.

— Искам да кажа... след това.

Мъжът срещу него замислено подръпна от лулата си.

— Трудно ми е да отговоря. Все още нямаме достатъчно данни.

— За Бога, Дани! — извика гневно Фолджър. — Не се измъквай с празни приказки! Кажи ми честно!

Шефът на проекта избягваше погледа му.

— Един не малък процент от опитните екземпляри не се върнаха за повторни изследвания. Момчетата от биологичната секция смятат, че това има връзка със соматичната памет — клетъчното възпроизвеждане на предишната, животинската индивидуалност.

— Защо не каза досега?

— Темата е секретна, Марк — шефът на проекта го погледна с неудобство. — Така наредиха отгоре...

— Дани, ако нещо стане с нея...

— Не забравяй, че тя сама пожела да се подложи на опита.

За пръв път в живота си Фолджър удари друг човек.

* * *

— Наближават избори — каза Инга.

— Свободни?

— Разбира се — обади се Пер.

— В разумни граници — допълни Инга.

— Говори ли ви нещо името Диас-Гомец? — запита го Пер.

— Не.

— Бразилски журналист.

— Аха — досети се Фолджър. — Май идва тук преди две години.

Пер кимна:

— Той е не само журналист, но и заема висок пост в опозиционната партия. Дори е министър на информацията от кабинета в сянка.

— Сеньор Диас направи няколко сензационни изявления, които създадоха доста грижи на правителството.

— Извадил е на бял свят някои зловещи разкрития за дейността на Морския институт на Източен Фолкленд — прекъсна ги Фолджър. — Вероятно е станало дума и за антихуманни експерименти като мозъчни трансплантации от хора на животни.

— Нещо подобно, но не с толкова благоприличен тон.

— Ясно — кимна Фолджър. — И какво искате от мен? Да отрека всичко?

— Подозираме — каза Инга, — че Диас силно е преувеличил наученото от вас при онова злополучно интервю преди две години.

— Опасявам се, че не — отвърна Фолджър.

Двамата се спогледаха.

* * *

Фолджър плуваше в центъра на басейна с морска вода. В ухото му пропукваше миниатюрно микрофонче. Той се завъртя и проследи с поглед огромната бяла акула, която плуваше в кръг около него. Едното ѝ око не го изпускаше. Акулата — Фолджър просто не можеше да я нарече с името на жената, която обичаше — лениво помръдваше с опашка и от време на време бавно отваряше уста. Беше прекрасна по някакъв свой, животински начин. Никога досега не се бе приближавал толкова до бяла акула. Плъзна възхитен поглед по стройното мускулесто тяло. От нея лъхаше красота... И смърт.

Фолджър включи сонекса:

— Валерия — Повикване — Как се чувстваш?

След миг долетя кодираният отговор:

— Марк — Никога — По-добре — Безопасност — Сигурност.

Той продължи:

— Повикване — Щастлива?

— Да.

— Повикване — Какво ще правят с теб?

— На служба във флота — Предстояща задача — Марианската падина.

— Кога?

— Няма — Няма — Връщане назад.

* * *

— И така — каза Пер, — величие или смърт?

— Много бихме искали да приемете директорското място в изследователския център Гуам — допълни Инга.

* * *

Фолджър намери листчето сред останалите поеми, разпилени по пода в стаята на Валерия:

Всред безкрайната пустош, неосквернена от онова,
което е била, е, ще бъде.

Фолджър приближи до басейна. Акулата кръжеше безспирно, острата зловеща перка пореше водата. Фолджър продължи да я следи с поглед. Докато се спусна нощта.

* * *

— Ще ми дадете ли време да обмисля предложението? — запита Фолджър. — Хич не ме бива да взимам решения.

— Дванадесет часа стигат ли?

— Ще стигнат, колкото да се консултирам с „Книгата на промените“.

— Наистина ли го правите? — в очите на Инга блесна любопитно пламъче.

— Вече не. Мина ми увлечението по мистиката.

— Значи ще очакваме решението ви утре сутринта. А сега е време за вечеря.

— Нали няма да говорим повече за това?
— Обещавам — рече Инга.

* * *

— Твоето проклето момиче — шефът на проекта нахлу в кабинета му. Целият бе вир-вода. — Измъкна ни се.

— Какво? — Фолджър подскочи от изненада. — Кога?

— Разби преградата. Избягаха половината ни питомци. Опитахме се да я насочим обратно в канала.

— Тя добре ли е?

— Добре ли? — мъжът захлупи с ръце лицето си. — Нападна една от лодките. Докопа Кендал и Брукинг. Никога през живота си не бях виждал толкова много кръв...

— Божичко!

— А утре й предстоеше задача — простена шефът на проекта.

— Каква?

Едва на следващия ден Фолджър научи отговора на своя въпрос. По тайни канали до него достигна информацията, че готвели Валерия за вивисекция.

* * *

Същата нощ Фолджър се изкачи на планината, която се издигаше в средата на острова. Върхът ѝ бе обрулен от ветровете. Фолджър приседна на един камък и се загледа в тъмните води на Атлантика. После вдигна глава и намери Южния кръст. Заръмя.

— По дяволите! — Фолджър се надигна и заслиза обратно.

* * *

Взе един от институтските скутери, излезе зад носа и хвърли котва. Спусна металната решетка и се зае да подрежда водолазната

екипировка. От време на време прошепваше в сонекса:
— Запитване — Валерия — Местонахождение.
Не подозираше какво го чака.

* * *

— Ставайте, сеньор Фолджър — събуди го разтревоженият глас на Мария. — Видели са я.

Той се надигна и разтърка очи.

— Добре де, събудих се. Кого са видели?

— Голямата бяла акула. Онази, която погуби Мануел преди три дни. Забелязали са я в залива малко след изгрев-слънце.

— Ужасен начин за започване на деня — Фолджър се прозя.

— Приготвила съм ви закуска.

Катерът беше привързан в края на пристана. Когато мина покрай голямата метална лодка, от палубата го повика Инга Линдфорс.

— Добро утро, сеньор Фолджър. Вашият отговор?

— Не — рече той и отмина.

* * *

Войната най-сетне достигна до Фолклендските острови. Под заплаха беше поставено самото оцеляване на института. Много членове го напуснаха, други останаха, за да се бият. Осакатеният Фолджър бе от онези, които казаха сбогом.

* * *

Спускаше се в тъмната бездна. Беше се отпуснал и течението само го носеше надолу. През това време се мъчеше да подреди обърканите си мисли. С катера горе го свързваше тънка корда, за която бе завързана телена мрежа и примамката — мех, пълен с овча кръв.

Фолджър направи последен преглед на своя малък арсенал. За лявата ръка бе привързал подводния пистолет, който изстрелваше куршуми със специален заряд. Към това, което бе останало от дясната, бе прикрепил електрическата палка.

Нещо се размърда встрани — две арогантни, самоуверени сенки изплуваха от мрака. Линдфорсови носеха само маски, плавници и шнорхели. Единственото им оръжие бяха ножовете. Фолджър пое срещу тях и вдигна подводния пистолет. В отговор Пер се усмихна и в мрака блеснаха два реда бели зъби.

Направи рязък завой, насочи пистолета към Пер и натисна спусъка, но не улучи. От сътресението Фолджър бе леко замаян. Сякаш на забавен каданс виждаше как към него се протяга ръката на Пер. В нея блесна нож. И точно тогава се появи акулата — право към лицето на Фолджър се носеше озъбена паст, а той като хипнотизиран гледаше острите зъби. В последния миг акулата сви рязко и се нахвърли върху Пер. Масивните ѝ челюсти се сключиха и изтръгнаха огромен къс месо от гърдите му. После акулата захапа повторно. Краката на Пер бавно заплуваха към повърхността, оставяйки кървава диря след себе си. Фолджър потърси с очи Инга. Част от трупа ѝ и главата с разпилени руси коси се носеха зад разчлененото тяло на мъжа.

Фолджър се извърна. Акулата затваряше кръга зад него, окото ѝ го фиксираше с хладно любопитство. Той вдигна електрическата палка пред гърдите си. Пружината на пистолета се бе скъсала при предишния изстрел. Никой от двамата не изпускаше другия от погледа си. Нещо се мярна върху корема на акулата. Стори му се, че прилича на опознавателния знак на военноморските сили. Фолджър отчаяно зашептя в сонекса:

— Запитване — Валерия — Запитване — Валерия.

Акулата продължаваше да кръжи около него. Изведнъж Фолджър осъзна, че тя се движи по спирала, в чийто център е той.

— Запитване — Валерия — Аз съм Фолджър.

— Фолджър — дойде неочаквано отговор — Валерия.

— Валерия — Обичам те.

— Гладна съм — Обичам те.

Изведнъж акулата сви рязко и се насочи право към него. Огромните челюсти се разтвориха, блеснаха остри триъгълни зъби. Фолджър отчаяно размаха палката. Челюстите се затвориха на метър

от него и акулата се плъзна встрани. Толкова близо бе, че можеше да я докосне с ръка. Сивкавото тяло се изгуби в открито море и Фолджър бавно се заиздига към повърхността.

* * *

Стъпките на Мария отекнаха из пустия коридор. Фолджър захвърли книгата и се изправи насреща ѝ.

— Сенър Фолджър, не спите ли?

— Стар съм вече — отвърна той.

— Голямата бяла акула се е върнала — Мария въздъхна.

— Така ли?

— Да. Рибарите се страхуват да излязат в открито море.

— Прави са.

— Сенър, трябва да я убиете.

— Трябва ли? — Фолджър се усмихна. — Направи ми чай.

След като приключи със закуската, Фолджър събра набързо екипировката си и излезе навън. На прага се спря. *Ставаш онова, което живееш. Тя живееше като акула.* Фолджър пое въздух с пълни гърди и извика на вятъра:

— Какво искаш от мен? Да издигна паметник на върха на планината ли?

— Какво, сенър? — попита го Мария.

— Да тръгваме — двамата заслизаха надолу по пътеката. — Я почакай малко — Фолджър се върна, разтвори широко вратата и я подпря с камък, та вятърът да нахлува свободно в къщата. После пое към океана...

ДОНАЛД УЕСТЛЕЙК ЛЕКА НОЩ!

Болка. Непоносима болка в гърдите, в корема, в краката. А момичето пронизително стърже думите на песен и в мрака се мятат сиво-сини сенки.

„Аз съм Дон Дентън — натрапваше се мисъл. — Стреляха в мен.“

Но момичето продължаваше да крещи, бе невъзможно да се съсредоточиш. Усети как пропада, опита да удържи съзнанието си на ръба на пропастта и внезапно, почти вдървен от ужас, осъзна, че това не е сън и смъртта наистина посяга към неговата същност.

Трябваше да отвори очи, трябваше с цената на всичко да отвори очи. Да слуша тази кресла, да се вкопчи в думите на тъпанарската ѝ песен, да принуди мозъка си да работи.

„Лека нощ, лека нощ, светлините гаснат. Нека в прозорците ви светят звезди, ако сте самотни...“

В стаята беше тъмно, само телевизорът живееше своя сиво-синкав живот. Момичето завърши на някаква пронизваща нота и разтвори ръце в отговор на аплодисментите. И тогава той видя себе си — ето го, излиза на сцената, с щедра усмивка изпраца припърхващата към кулисите певица.

Той е Дон Дентън. Днес е сряда. От осем до девет вечерта по първи канал тече неговата програма „Дон Дентън шоу“, записана през деня. На телевизионен жаргон „Дон Дентън шоу“ се нарича „консерва“ — записва се в три подир обед, а се излъчва като пряко предаване в осем. Тъй синдикатите не могат да настояват за извънреден труд. Дентън задължително гледаше програмите си. Не от себелюбие, а от професионална добросъвестност.

Днес следобед, веднага след записа, обядва в „Атинската зала“ и веднага пое към къщи. Разбира се, сам. Не можеше да търпи някого до себе си по време на собственото си предаване. Дон ясно помнеше как влезе в жилището си, сложи джинси, спортна риза и мокасини, наля си

чаша уиски и се опъна във фотьойла. На екрана се появиха надписите „Дон Дентън шоу“. Името му припламна трикратно, изцвили тромпет, камерата показва спуснатата завеса, тя се разтвори и се появи собствената му мутра, посрещната с взрив от аплодисменти.

Намръщи се. Твърде много аплодисменти... Ентусиазмът на клакьорите трудно се контролира, трябва да каже на звукооператора малко да ги тушира. Дон изписа няколко думи в бележника.

Лицето му на екрана се озари от неотразима усмивка. Заговори бързо, изстреля одобрения от дирекцията виц за правителството. Изчака смехът да стихне. След това обяви певицата. И тогава...

Зад гърба му вратата се хлопна. Обърна се нервно. Тече предаването му, дявол да го вземе, не може ли без досадници! Всички знаят, че в средите между осем и девет отсъства за всички — без изключения! В осветения хол изплува фигура, наметната по зимному — с доста широка шуба. Дентън така и не разбра дали това бе мъж или жена.

— Дявол да ви вземе — викна той, — нима не разбирате...

От средата на фигурата изригна жълт пламък, грохотът отекна между стените и в същия миг певицата отново подхвана своето пронизително „Лека нощ, лека нощ...“.

Бяха стреляли в него. Някой се бе вмъкнал в дома му и бе стрелял в него! Дон рухна във фотьойла. Нещо грамадно се въртеше из корема му, повдигаше му се. Но куршумът изглежда не беше там... Не в крака... Не и в корема... Беше тук! Отдясно на гърдите. Кофти място, много кофти.

Публиката започна да свири и да тропа. Дон извърна изкривеното си лице — поощрително се усмихваше на себе си от екрана, казвайки на комика: „Вие знаете, разбира се, колко трудно се свиква с нова кола...“

Трябва да позвъни за помощ! Куршумът е заседнал в гърдите му и това е кофти, много кофти място. Трябва да се надигне, да вземе слушалката, да набере номера... Опита се да опъне дясната си ръка и тя мигом отиде някъде далеч, на милиони километри. Направи опит да се наведе напред, но болката веднага го удари в главата. Лицето му се изкриви в ужасяваща гримаса. Половината му тяло бе парализирано. Само главата и ръцете ги биваше още за нещо. Смъртта се бе

настанила в тялото му и го ядеше отвътре. Трябва веднага да повика бърза помощ, докато не се е добрала до сърцето му.

Отново се наведе напред, болката буквално го прониза и той закрещя. В отговор телевизорът се закикоти като луд. От екрана комикът му намигваше.

— За Бога! — простена Дон.

— Няма значение — отвърна комикът. — В багажника имам резервен двигател.

Телевизорът се разтресе от кикот. Комикът отново намигна на умиращия, махна за поздрав и се отдалечи с походка на петел. Собственото му лице — здраво и гладко избръснато — се усмихваше след отиващия си комик:

— Великолепно, Еди, браво!

— За Бога! — прошепна Дон.

— А сега пред вас ще се появи... Кой ли? Познайте кой — питаше образът.

Кой? Кой го направи? Кой го застреля? Дон се опитваше да съшие мислите си. Нищо, някаква лепкава паяжина.

Ключ. Сякаш отново чу ужасяващото превъртане на ключа. На този свят само четирима имаха ключове от жилището му. Нанси, съпругата му. Бяха се разделили, но разводът още не бе оформен. Герб Мартин, неговият сценарист. Мъри Стоунмен, помощникът му. Еди Блейк, комикът, гвоздеят на програмите му.

Можеше да е всеки от четиримата. Всеки от тях знаеше, че по това време той си е вкъщи — задължително сам и пред телевизора. Всеки от тях имаше ключ. Един от четиримата?! Четирите лица се завъртяха като в танц пред съзнанието му — Нанси, Герб, Мъри и Еди. Затвори очи, опита се да се съсредоточи. И четиримата толкова го мразеха, че всеки от тях би могъл да дойде и да го простреля.

Стана му тъжно. Собственият му глас обяви от екрана:

— Моля ви, професоре.

Отвори очи. Боже мой, за малко да потъне завинаги в небитието, завинаги! Не! Трябва да остане жив! Кой от тях? Кикотът на публиката разтърсваше стаята. Дентън с усилие погледна към екрана. На сцената Еди Блейк завършваше номера си с професора. Той ли?

Еди Блейк откряна вратата на личната му гримборна.

— Искал си да ме видиш, Дон?

Беше шест и нещо, записът току-що бе завършил. Дон, седнал пред огледалото, изтриваше грима си. Не се обърна, когато в огледалото (до неговото лице) се появи лицето на Еди.

— Влез! — каза. — И затвори вратата!

Еди влезе, затвори вратата и някак неловко се облегна до стената. Щръкналата му перука стърчеше иззад кепето, гърбавият нос рязко се открояваше наред лицето, дългото му тяло потръпваше, сякаш пришпорвано от нервен тик. Дон мълчеше. Сне старателно грима си и чак след това се обърна към Еди:

— Днес беше отвратителен. Не помня да си работил по-лошо.

Еди поруменя, лицето му се напрегна, но личеше, че се опитва да изглежда спокоен. Дон запали цигара, пусна бавно струйка дим (побавно от всякога) и попита:

— Пак ли започна да се цепиш, Еди?

— Какви ги говориш, Дон! — бързо реагира Еди.

— А може би бързаш да се чупиш, а? За да успееш за шоуто в Бостън, така ли?

— Бачкам на пълни обороти, Дон. Изцеждам се като куче.

— Шоуто е по първи канал — продължи лениво Дентън. — Знаят те само благодарение на моята програма. Закъде си без мен, Еди?

Еди не отговори. Така си беше. Цял живот бе бачкал в треторазредни вариетета и „Дон Дентън шоу“ стана за него перото от жар-птица. След като се появи в предаването, отвсякъде се заизсипваха покани. Една от тях бе от нощен клуб в Бостън. За Еди това означава много пари. И Дентън го знаеше.

— В договора е записано, че без мое съгласие нямаш право да излизаш никъде.

— Дон, аз...

— Досега гледах на номерата ти през пръсти, но край. Забранявам ти всякакви странични участия. Напомням ти, че бачкаш за мен. Край, Еди. Ще се видим на репетицията.

Обърнат към огледалото, Дон започна да разкопчава ризата си. Зад гърба му пребледнелият Еди направи крачка напред.

— Чуй ме, Дон, това не е сериозно...

Дентън не го удостои с отговор.

— Можеше да ме предупредиш... Разбирам, Дон, но в събота трябва непременно да бъда в Бостън. Вече обещах.

— Сам си си виновен.

— Но за мен това е много важно, Дон!

— Свършихме приказките, Еди.

Еди закрещя отчаяно:

— Ти сам изпорти предаването! Можеш да правиш номерата си само с предварително записан смях, бездарнико!

— Ах ти! — изрева Дентън. — Ще те смажа като въшка! Теб повече жива душа няма да те види! Ще миеш чинии за парче хляб!

През пелената от болка Дентън се опитваше да го различи — Еди Блейк? Наистина ли беше Еди Блейк? Имаше всички основания да го стори. Ако Дон влезеше в гроба, кой щеше да води предаването? Еди, разбира се. Смъртта на Дентън би била идеален трамплин за него!

В телевизора избухнаха нови гласове. Опита се да погледне към екрана. Рекламен клип. Мъж и жена, щастлива двойка, никакви проблеми — и тайната на тяхната сполука е в разтворимото кафе „Бюлинг“. Щастлива двойка. Помисли си за Нанси. И за писателя Герб Мартин.

— Реших да се разведа, Дон.

Той спря да дъвче:

— Не.

Тримата — Дентън, Нанси и Герб — седяха в „Атинската зала“. Нанси бе помолила за среща, като каза, че имат важен разговор.

— Не виждам никакъв смисъл да упорстваш, Дон — рече Герб. — Ти отдавна вече не обичаш Нанси. И тя не те обича. Не живеете заедно. Защо тогава?

Дон хвърли злобен поглед към Герб и насочи вилицата си срещу Нанси.

— Тя е моя жена. И ми принадлежи.

— Мога да се разведа и без твоето съгласие — каза Нанси. — Мога да замина за Невада...

— Ако има развод — отсече Дон, — молбата ще подам аз. И не виждам защо трябва да напускаш този щат. Бъди сигурна, че ще намеря свидетели на съпругеската ти невярност. Още повече, че любовникът ти все още е в черните списъци.

— Това вече е изтъркано, Дон — промърмори Герб. — Колко време мислиш да размахваш този байрак?

— Ти си добър сценарист, Герб, и аз съм доволен от теб. Но знай, че трябва мъничко да си помръдна пръстчето, за да те изхвърлят не само от телевизията...

— Защо ни преследваш? — захлипа Нанси и седналите наоколо любопитно извърнаха глави. Дентън притисна устните си с хартиената салфетка и се изправи.

— Ти ме попита, аз ти отговорих.

— Мога ли да те помоля за една услуга? — рече Герб. — Постарай се по пътя към къщи да попаднеш под някое такси.

— Не се шегувай с него, Герб — каза Нанси.

— Сигурна ли си, че се шегувам? — сериозно попита Герб.

— Не, без шега, приятели — каза гласът от телевизора. — Анна и Ден наистина са най-добрата танцова двойка в света!

Облегнат назад, Дентън с отчаяние гледаше собствения си екранен образ. Движеше се свободно, смееше се, пляскаше с ръце. Беше жив, навредим, щастлив. Кой? Герб? Нанси? Напрягна се да си припомни силуета, мярнал се за миг в хола. Мъж или жена? Трудно беше да се определи — някаква неясна маса в косматото палто, черен контур върху фона на осветения хол. Под палтото пришълецът би могъл да бъде кльоцав като Герб или дебелак като Мъри Стоунмен.

Анна и Ден, най-бездарната танцова двойка, тропаха по подиума. Зад кулисите дебелакът Мъри бършеше потното си чело, ръмжейки:

— Добре изглеждат, Дон, нали? По цялото крайбрежие се появиха великолепни отзиви за тях.

— Изглеждат отвратително.

— Ама ти сам се съгласи да ги пуснем!

— По твоя препоръка. Не бях ги виждал.

Мъри поклати глава:

— Разбира се, Дон, сам ги предложих.

— Колко ти бутнаха, Мъри?

Лицето на Мъри стана още по-алено, а устните му се свиха, за да придадат на образа му оттенък на оскърбена невинност.

— Как можа да си помислиш, Дон...

— Питам колко, Мъри?

Кръглото лице се издължи:

— Петстотин.

— Много добре. Ще ти ги удържа от хонорара.

— Честна дума, отзивите бяха страхотни. Ако искаш, ще ти покажа изрезките от вестниците.

Без да му обръща внимание, Дентън продължи:

— Не забравяй колко ми дължиш.

— Точно това исках да ти кажа — лявата ръка на Мъри притискаше кърпичката към челото. — Реших да изкарам нещо, за да започна да ти се издължавам от този месец. Това искаш, нали, Дон?

— Че после да ми плюеш в сурата и да захванеш свое бачкане, нали? Съжалявам, Мъри, трябваш ми тук.

— Нима съм решил да напускам, какви ги говориш!

— Лъжеш! Искаш да започнеш собствено шоу с Лиза Лайл!

Отново оскърбената добродетел:

— Кой ти е внушил такива идиотщини! Изобщо нямам...

— Засега не се притеснявам. Първо ще трябва да ми върнеш задълженията си със съответните проценти. Тъй че по-добре разкарай своя мерак с Лиза.

Бурни аплодисменти. Танцьорите се покланят.

— Махай се и повече да не си ми се мернал пред очите!

Дон натъкми усмивката си и се показа от левия край на екрана.

— Като последен номер от нашата вечерна програма, скъпи приятели, ви предлагам да чуем една току-що изгряваща звезда. През март тя дебютира със собствено шоу и сигурно вече я познавате. На вашите екрани — Лиза Лайл!

Дентън виждаше как блестят покритите с емайл зъби на неговия двойник.

— Тя иска да започне с Мъри... — прошепна той на изображението си.

Мъри? Той ли го простреля? Кой? Пространството между него и телевизора се деформира и замъгли. Дон взе да премигва — често-често, изплашен, че това е краят. Сред пелената изплуваха образите на четиримата: Нанси и Герб, прегърнати и тържествуващи, Еди Блейк — малко встрани и с поглед отвисоко, Мъри — с искрящи от омраза очи.

— Кой от вас четиримата? — изхриптя Дентън.

— Когато умреш — рече Нанси, — ще мога да се омъжа за Герб.

— Когато умреш — рече Герб, — повече няма да ме плашиш с черните списъци.

— Когато умреш — рече Еди, — предаването ще водя аз. И то без предварително записан смях, бездарнико!

— Когато умреш — рече Мъри, — вече няма да съм ти задължен. Ще направя свое шоу с Лиза Лайл.

— Кой от вас? Кой?

— Спектакълът завърши, скъпи приятели — отвърна му образът.

— Почакайте! Стойте!

— Надявам се, че прекарахте една приятна вечер — продължи да се усмихва от екрана двойникът.

— Не си отивай! — прошепна Дентън.

Образът му помахна с ръка, сякаш молейки го да не се прави на глупак.

— Помогни ми! — закреця Дон. — Набери номера!

За онзи от екрана нямаше нищо по-просто от това — трябваше само да вземе слушалката и да набере няколко цифри... Но идиотският образ от тъпата полирана кутия само махна — „бай-бай“ — с върха на пръстите си и изпрати въздушна целувка на умиращия.

— Помогни ми! — изрева Дентън и се закашля.

Образът започна да се отдалечава, да се отдалечава и постепенно се разтвори в нищото:

— Обичам ви! Всичко хубаво! И лека нощ!

ХАРЛАН ЕЛИСЪН, ХЕНРИ СЛЕСАР УНИКАЛНА ВЪЗМОЖНОСТ

Освен огромния нос и зеленикавата кожа, у госта нямаше нищо необикновено.

За чест на Милт Кловиц трябваше да се каже, че видът на зеленото човече, нехайно опънало се във фотьойла, не го шашна. Затвори вратата на апартамента и кой знае защо метна шапката си на пода, вместо да я закачи.

— Вие сте зелено — започна Милт Кловиц в пълно самообладание.

Пришълецът сякаш се зарадва на проявената наблюдателност и хладнокръвие.

— Тъй верно — потвърди той. — Очаквахме да приемете този факт спокойно.

Кловиц се опитваше да запази приписваното му спокойствие на духа. Дори успя да седне, без коленете му да потреперят.

— Ние бяхме твърдо убедени, че земянин, възпитан от фантастичната литература на епохата си — гостът посочи със зелената си ръка любимите книги на Милт, — е готов да приеме нашата поява.

— Откъде...? — изстраданата думичка задръсти гърлото и прекъсна въпроса, но зеленото човече го разбра.

— Не знаете името на нашия свят. Ние сме твърде притеснени от вашето поведение.

— От моето ли? — подскочи Милт.

— О, не вашето лично... На вашия вид. Отдавна наблюдаваме с тревога човечеството и накрая стигнахме до единно решение.

— До какво решение?

— Вашите игри с атомното оръжие са заплаха за нашата безопасност. Поради това Съветът на Старейшините мъдро нареди да се вземат предпазни мерки.

— Мерки ли?

— Да се унищожи вашата планета. След шест хипосекун... Извинявайте, според земното време — след точно две седмици.

Милт почувства как избиват капчици пот по гърба му. Да не би пък да му се е причуло? Нима е възможно такова нахалство?

— Стари номера. Тази тема е използвана за пръв път още през седемнайсти век. — Милт усети прилив на сили. Тук, сред родната стихия, той се чувстваше като риба във вода. — Жюл Верн, после Уелс, пък съвременните писатели я оглозгаха до кокал. Това си е направо клише!

— Изненадан съм, господин Кловиц. Вашата недоверчивост надминава всякаква граница. Бяхме решили да ви предложим щастливата възможност да оцелеете, но... — той тъжно поклати глава, — вие, струва ми се, предпочитате да загинете заедно с останалите. Нищо де, в списъка ми има и други имена.

Той се изправи и пое към вратата.

— Хей, стойте! Трябва да поговоря с вас! — кресна Милт.

Зеленото човече се извърна.

— Слушам.

— Чуйте... аз такова... Ама как да не се объркаш — в собствения ти апартамент пришълец от друга планета!

— От друга галактика! — обидено го поправи гостът.

— Да, да, разбира се, това имах предвид — измърмори Милт. — Разбирате ли, бях потресен... Ако вие ми дадете този шанс...

Потънало в съмнения, зеленото човече прехапа дебелите си устни.

— Добре. — Върна се, извади странен метален лист и започна да почуква по него с още по-странно метално писало. — Тъй... Сега да определим мястото, където трябва да дойдете с вашата партньорка.

— Партньорка ли? Ами че аз съм ерген.

— Моля?

— Ерген. Ще рече самотен. Неженен.

— Не ви разбирам. — Очите на зеленото човече запримигнаха, едрият му нос се намръщи. — От донесенията на разузнавачите знаем, че вашата раса се чифтосва. Два пола: мъжки и женски. По този начин се размножавате.

— Да, така е. Само че аз си нямам половинка. Засега си нямам. А може и изобщо да нямам. Това не е повод за притеснения.

Зеленият гост въздъхна тежко, бавно поклати глава и започна да се изправя с вид на ужасно разочаровано същество.

— Вие къде?

— Аз, разбира се, предполагам, че вие си имате половинка. Ние смятаме това за универсален принцип. Имам строга заповед да заведа чифт.

— Чакайте, чакайте...

— Уви, не мога да наруша разпоредбите на Съвета.

Гостът пое към вратата, Милт отчаяно го сграбчи за рамото и го дръпна обратно в стаята.

— Нима ще си отидете...

— Заповед — мрачно повтори пришълецът.

— Ама аз ще си намеря половинка, обещавам!

— Струва ми се почти невероятно...

— Да пукна дано! — истерично изкрещя Милт; вече нямаше сили да се въздържа. — Веднага ще си намеря! Ще видите! Ще бъдем една такава земна двойка...

— Страхувам се, че няма да ви стигне времето.

— Ами... седмица! Няколко дни!

Пришълецът се разколеба, давайки на Милт аванс от надежди.

— Дни ли? Колко дни?

— Пет!

Гостът се намръщи.

— Четири! Три!

— Смятате да се вместите в три дни?

— Сигурен съм.

— И без това изоставам от графика, тъй че всяко закъснение...

— Заклевам се! След три дни ще бъда готов.

— Добре — съгласи се посетителят. — Давам три дни. Ако при моето завръщането бъдете все още... как беше... ерген, тогава...

Той драматично повдигна рамене и излезе.

* * *

Това трябваше да бъде Наоми Уинкълър. Не защото беше бленът на сънищата му и не защото само с нея виждаше себе си на далечната

планета — той просто не общуваше с други гаджета.

Трябва да се каже, че Милт Кловиц израстна като мамино синче. И преди, и след смъртта на майка си той не се замисляше много-много за околния свят. Бачкаше в рекламната агенция, четеше любимата си фантастика и животът му течеше премерено и безбурно.

Запозна се с Наоми, когато тя дойде като машинописка в транспортния отдел. Срецаха се рядко. И макар че на три пъти дори я целуна твърде несръчно, мисълта за брачен съюз изобщо не минаваше през главата му. Поначало женитбата не се вписваше в кръга на интересите му.

— Ало, Наоми? Аз съм, Милт. Аз такава... Мислих си дали пък няма да се съгласиш да вечеряме заедно? Да, разбирам те, събота и тъй нататък, но като се срещнем...

Милт никога не бе допускал, че може да говори толкова дълго и убедително. Рандевуто бе насрочено.

* * *

— Тук е много приятно, Милт. Сигурен ли си, че можеш да си го позволиш? Според мен тук е доста скъпо...

Не, ако я гледаш под ъгъл три четвърти, още повече при мъждукащата светлина на свещ, скрита зад бутилка, тя изглеждаше съвсем прилично. Косите ѝ преливаха в тъмнокестеняво, кафявите ѝ очи блестяха. Е, чертите на лицето бяха едни такива посмачкани, а носът — твърде обемист, но в дадения момент Милт не търсеше идеала. Милт търсеше половинка.

— Не се притеснявай, Наоми. Днешният ден е особен. Ако човек не се поохарчи за любимото си момиче...

Край, думата изхвърча. Беше време да се действа енергично.

— Истина е, Наоми. Твърде дълго потисках чувствата си. Аз те обичам...

— Ти? — Наома едва не се задави.

— Искам да се омъжиш за мен. Веднага.

Тя го гледаше в мълчаливо изумление.

— Не, не... Само не казвай, че почти не се познаваме. Това няма никакво значение. Моята любов стига и за двама ни. Само ми дай

възможност да ти докажа...

Думите се лееха от Милт като планински поток. Трескаво пълнеше дробовете си с въздух и започваше веднага, без да ѝ дава възможност да си отвори устата, като я уверяваше, увещаваеше, чертаеше грандиозни планове за щастливото бъдеще, за децата, за големия гараж...

— Почакай де! — Наоми удари с юмрук по масата и чашите подскочиха. — Ти ми харесваш, Милт, и ако те познавах по-добре...

Милт ликуваше. Тя сдаде! Той грабна нейната доста дебела ръчичка и я стисна от мъжка страст. Наоми внимателно придърпа ръката си е каза:

— Дай ми възможност да си помисля, Милт.

— Ще ти се обадя утре заран — нетърпеливо рече Милт.

В полунощ той я изпрати до дома ѝ и я дари великодушно с целувка между носа и горната устна.

* * *

В осем сутринта Милт позвъни. Гласът ѝ беше сънен, а отговорът — кратък.

— Не.

— Не ли?

— Мисля, че трябва да почакаме. В края на краищата, няма къде да се бърза...

— Няма ли? — изстена Милт. — Да знаеше само...

— Какво да знам?

— Колко те обичам. Ами че аз не мога да живея без теб! — възкликна той с неподправена искреност, ясно осъзнавайки цялата истинност на думите си.

— Нека все пак си помисля.

И тя си помисли. В девет вечерта телефонът на Милт звънна и Наоми Уинкълър промълви заветната думичка.

— Добре. Само бих искала...

— Каквото искаш! — възторжено изрева Милт. — Искай!

— Бих искала да почакаме до есента. Нямам нито една прилична лятна рокля, Милт, тъй че ако...

— До есента ли? Не, Наоми, невъзможно!

— Защо е това бързане? Та ти дори не познаваш родители ми.

— Не можем да чакаме! — истерично закрещя Милт. — Ей на така, не можем! Повярвай ми, Наоми. Трябва да се оженим веднага. Днес. В краен случай утре.

— Не те разбирам — прекъсна го тя остро. Настъпи мълчание. — Ще си помисля.

И тя си помисли. Мина още един ден.

На втората вечер Наоми се появи в апартамента му с голяма чанта.

Това беше най-късият от всички регистрирани и нерегистрирани медни месеци. Веднага след церемонията Милт трескаво заведе съпругата си в стая номер 15 на мотел „Градината на южните удоволствия“, остави чантата ѝ и рече:

— Ей сега ще се върна. Имам страшно важна среща. Работа на живот и смърт. С единия крак съм там, с другия тук.

Хукна надолу по стъпалата и измина почти сто метра, преди да се сети да наеме такси.

* * *

Зеленото човече се появи точно в полунощ. Без ефекти и фойерверки — просто влезе скромно в стаята и затвори вратата зад себе си.

Милт сияеше като меден тиган.

— Всичко е наред. Както обещах. Двойка и прочее. Официално.

И показа свидетелството за брак.

Зеленият посетител взе листа от ръцете на Милт и го огледа най-старателно. Големият му нос се смръщи. Бавно поклати глава и върна документа.

— Е, кога тръгваме? — бодро попита Милт.

— Разбирате ли...

Сърцето на Милт падна в панталоните му. Лицето му се изтегли, а гласът му стана хрипкав и мъжествен.

— Ей, никакви номера! Без заден ход! Вие ми гарантирахте спасението. Чифтосах ли се? Чифтосах се. Край!

— Успокойте се, господин Кловиц. Съветът на Старейшините преразгледа своите намерения. Решихме да ви дадем отсрочка.

— А не, без такива! — отчаяно завопи Милт. — Не можете да ме обричате на гибел.

— Моля ви, господин Кловиц, изслушайте ме. Вие няма да загинете. Никой няма да загине. Съветът нареди да изместим датата на обезвреждането с десет хиляди земни години. Твърде възможно е в бъдеще събитията да ни лишат от необходимостта да унищожаваме расата ви.

Милт най-после включи.

— Вие няма да унищожавате Земята?

— Няма.

С животински стон Милт се свлече на дивана. Стори му се, че от раменете му се смъкна огромен товар.

— Слава Богу — въздъхна той и закри лицето си с длани.

Посетителят пое към вратата.

— Вярвам, че няма да се разприказвате за случилото се. Едва ли ще ви разберат. Тъй че най-добре е да си мълчите.

Милт кимна тъпо.

— Приятно ми беше да се запознаем — рече зеленото човече и потъна в мрака.

* * *

Този случай, разбира се, промени коренно поведението на Милт. Неговата неочаквана зрелост и спотаена мъдрост предизвикаха възторг у родителите на Наоми. Милт ги намери за тихи и приятни хора. Госпожа Уинкълър готвеше чудесно, а господин Уинкълър споделяше неговото увлечение по фантастиката.

Само едно притесняваше Милт Кловиц — тайнственото подозрение, че някъде вече бе виждал бащата на Наоми. Нещо в чертите на този човек му се струваше познато. Като че ли носят...

ПИТ КЪРИ НАЕМЕН УБИЕЦ

Мъглата наоколо излиняваше бавно. В съзнанието му се раждаха усещания и мисли, които го изпълваха с трепета на непознатото. Светът край него ставаше все по-осезаем и зрим. Седеше в кресло, по средата на стая, съзерцаваше картина. Понятията „кресло“, „стая“, „картина“ му бяха чужди. И в същото време — познати. Сякаш винаги бе живял с тях. „Живял“?

Влезе в банята, взе душ, обръсна се, после се облече и когато застана пред огледалото в хола, бялата и лепкава мъгла, сред която се бе появил, вече я нямаше. Вгледа се в лицето си, в собственото си лице, което знаеше от малък и което виждаше за първи път. То му хареса. Ето така тази сутрин (усещаше, че е сутрин, знаеше, че съществуват ден и нощ) той откри, че е малко суетен. Това го понатъжи. Но не много.

Стъпи на улицата и нейният натрапчив шум го изнерви. Мъглата край него взе да се сгъстява и той разбра, че винаги (не знаеше точно откога) бе мразил този град.

— Извинете, господине! — възрастната жена едва не връхлетя отгоре му.

Следващите часове бяха ужасни. Скиташе се безцелно, оглеждаше се дали някой не върви след него, сменяше таксита, автобуси, набута се дори в метрото... По обяд влезе в малко бистро, пи сладникава гадна течност, която според някой трябваше да бъде любимото му питие и чак когато излезе навън, се успокои. След това започна мъчителна поредица от срещи. С най-различни хора. От тях разбра, че е „страшно необходим“ на някакъв човек, за когото би трябвало да е бил чувал, който нямало да се скъпи за „тази работа“, само че тя трябвало да се свърши бързо и най-важното — „чисто“! За себе си откри, че говори сдържано и смислено. Кимаше неопределено и навярно направи добро впечатление на огромен като горила мъж,

защото на раздяла лицето на онзи се озари от кисела и не вещаеща нищо добро усмивка.

— Утре босът ще те чака в десет — каза горилата. — Бъди точен!

Още през деня усети, че хората не го обичат кой знае колко много, че някои дори се страхуват от него. Вечерта вече бе убеден, че е абсолютно сам на този свят, че е безнадеждно самотен човек, когото никой никога не търсеше дори по телефона. „Човек“?

На другата сутрин се срещна с боса и от него научи, че се казва Марсел Брис.

— Самият Марсел Брис! — възкликна босът.

Изненада се от това как звучи името му, макар че го знаеше от детинство. Произнесе го три-четири пъти на глас. Дребничкият работодател огледа изпитателно съветниците си. Бяха слисани. Единствено горилестият запази хладнокръвие.

— Спокойно, това е човекът, който ни трябва... — рече сдържано той.

Босът наистина беше работодател. Искаше да наеме Брис за една мръсна работа.

— Трябва да очистиш града от едно влечуго!

„Влечугото“ всъщност бе обикновен човек с три деца, който имаше неблагоразумието да притежава локали, които конкурираха тези на боса. И Марсел Брис, професионален стрелец и убиец, трябваше да си свърши работата.

— Пипай бързо и най-важното чисто! — каза на сбогуване босът. — Искам „Глория“ час по-скоро!

Вечерта се напи. За първи път откак изплува от мъглата, откакто се роди (нали така се нарича първата поява на света), той си зададе няколко въпроса. Беше отворил хладилника, оказал се пълен с бутилки, бе си сипал от „неговото“ питие и сега седеше с чаша в ръка. В същото кресло, наред същата стая, пред същата картина... Както в часа на появяването. „Появяване“? „Раждане“?

Правеше нещо, което не бе вършил досега. Не знаеше как се нарича то. Но се опитваше да... намести нещата. Ако се беше появил на този свят вчера, откъде му бе известно кой е, кога е роден, как така помнеше макар и неясно детството си... По какъв начин се беше сдобил с мрачната си биография и злокобната си професия? Откъде, по

дяволите, са се взели името му, това мизерно апартаментче, дори този телевизор? Та те бяха негови. Негов бе и навикът да стреля между очите. Помнеше как бе купувал телевизора и същевременно съзнаваше, че вчера изплува от мъглата. От нищото. Беше сигурен, че е за първи път в този свят, че никога друг път не бе имал неудоволствието да живее в него...

— По дяволите!

Викът му прокълтя глухо сред самотните стени. Стана и си наля още една чаша. И точно когато отпи от нея, той откри, че прави нещо, което никога досега не бе вършил. Мислеше! Мислеше сам! Значи съществуваше, защото и в това бе почнал вече да се съмнява. И въпреки всичко изпитваше нещо странно. Нещо не беше наред. Имаше чувството, че не е той, а нещо друго, нещо непонятно и неестествено... Имаше чувството, че е марионетка, че някой друг се разпорежда с неговата съдба. И този някой бе обсебил душата му, помислите му, чувствата му. „Някой друг“?

Сетне долови далечна мисъл. Тя само се прокрадна — далечна, чужда, ала Марсел я прие като своя, защото бе първото му самостоятелно усещане от вчера насам. И неочаквано осъзна, че в този миг другият прави груба грешка. Предполагаемият кукловод, съдник или дори създател бе раздвоил съзнанието на Марсел Брис. Бе влязъл в едната му половина, за да огледа света с очите на един наемен убиец, за да преосмисли ситуацията, която сам бе разиграл. За да предвиди следващите си ходове... В крайна сметка, за да се изправи очи в очи със самия Брис. Тъкмо тази раздвоеност бе дала възможност на Марсел, на истинския, неманипулирания Марсел Брис, да се отскубне от връзката, която непрекъснато усещаше, и да помисли. Той се отърсваше от преследващата го от вчера лепкавост, изплъзваше се от омаята, в която бе потопен. Потопен от онзи, другия! Прозренията нахлуха вихрено в прочистеното му съзнание, в неговото ново аз...

— Ти си един обикновен литературен герой — прозвуча в окупираната половина на разума му. — Персонаж, роден във въображението на твоя създател. Плод си на чужда воля, притежател си на несъществуващи качества и недостатъци, на съчинена от игла до конец биография...

— С какво си по-добър от мен? — попита другата, свободната половина. — Аз съм такъв, какъвто съм. Аз съм аз. А ти кой си,

творецо? Къде си?

Беше наистина роден вчера. На своя автор дължеше досегашното си житие, с което и престъпник не би се гордял. Друг бе изваял чертите на лицето му, между другото — не лошо, но пък и същият тип го бе накиснал в една реалност, която (тук мненията им съвпадаха) отвращаваше и двамата... По никакви закони онзи нямаше право да се разпорежда с неговата съдба. Дори по закона за авторското право. А се разпореждаше! Само че тази вечер творецът бе надминал себе си. И тъкмо това бе голямата му грешка. Той бе създал (навярно по свой образ и подобие) една наистина независима личност, която нямаше намерение да се съобразява с натрапените ѝ правила...

Марсел Брис не би се впечатлил толкова от наученото, ако не бе уловил у другия една скрита мисъл. А тя недвусмислено разкриваше предопределената му съдба. Участи не бе от най-благоклонните. Авторът възнамеряваше да го убие! Щеше да го пренесе като изкупителна жертва за греховете на другите, щеше да го посочи за назидание. Създателят на света искаше Брис да умре като мръсно куче сред бели чаршафи, а кръвта му, която трябваше да ороси тяхната колосана невинност, щеше да прерасне в символ на нещо си...

Мъглата наоколо отново взе да лепне. Очертанията на стаята потънаха в нейната омара. Онзи пак бе започнал да разиграва своите фигурки. Само че този път в играта нямаше да участва най-главната — наемният убиец Марсел Брис, човекът (вече наистина човек), който бе заживял свой самостоятелен живот, който трябваше, но не искаше да умре...

Колата запали веднага. Беше крадена. Брис даде леко газ и се гмурна във водовъртежа от автомобили. Подир него нямаше „опашка“, но все пак направи задължителния тур покрай Аркадата. Спря в набелязаната предварително уличка и се измъкна навън. После уверено се отправи към „Глория“.

Планът му бе прост. Щеше да влезе при собственика на локала и да му обясни, че идва да го убие. Но не защото иска това, не дори защото го иска някакъв свиреп мафиот, а защото един маниакален тип си въобразяваше, че може да прави с тях всичко, което махмурлукът му подсказеше. После двамата щяха да бойкотират „играта“. Онзи глупак имаше да гледа тъжно и да се кахъри, че романът му не върви.

Марсел влезе в „Глория“. Изглежда се бе поотпуснал, защото усети мъглата. Затова докосна хладната повърхност на колта, която пареше със своята нетърпеливост. Млад негър галеше пианото в ъгъла. Брис трябваше да убие притежателя. Онзи му заповядваше. Чуждата воля сгъстяваше мъглата наоколо и Марсел осъзна, че планът му няма да успее. В съзнанието му се мярнаха белите чаршафи, алените петна по тях и някакво гърчещо се тяло...

— Добър вечер! — кимна към черния пианист.

И тогава го видя. Нямаше представа дали е млад или стар, висок или нисък. Но го позна. Беше седнал на бара и кротко си пиеше коняка. Мъглата отново се сгъсти. От нея струеше нещо натрапчиво, нещо подканящо. И Марсел тръгна към кабинета на жертвата си, на тяхната жертва. Очите на онзи гледаха присмехулно и това вбеси Брис. Бе дошъл да огледа творенията си, да се позабавлява с кретените, които бе измъкнал от подмолите на грешното си подсъзнание. Наистина беше маниак. Любуваше се на вселената, която бе овалял в шепите на самовлюбения си нарцисизъм.

— По дяволите!

Онзи отпи от коняка. Беше доволен, дори се подсмихна. И с това направи втория си грешен ход.

— Ти сбърка! — каза Марсел.

Вече знаеше какво да прави. Не се страхуваше дори от смъртта — планирана, обмислена, дори възвишена и поетична. Нека онзи да се бои от изхода на двубоя, защото само така можеше да се нарече онова, което бе започнало...

— По дяволите!

Неочаквано Брис спря. Негърът подхвана бавна и тъжна тема. В залата нямаше никой друг. Само пианистът, Марсел и онзи на бара. Онзи с големите, пронизващи, проникващи навсякъде очи. Марсел извади колта. Насочи го към любимото си място — между очите. Те примигаха учудено — две дълбоки човешки очи, които с изумление се втренчиха в дулото на револвера. Мъглата стана гъста, почти непрогледна. Създателят се бе уплашил. Но яростта на Марсел успя да пробие обгръщащата го пелена. Погледът му се впи в преbledнялото лице на писателя, озарявано от огнените езици на окървавените чаршафи... Марсел Брис стреля. Беше абсолютно уверен, че е улучил...

Нещо лумна. Огнените отблясъци прераснаха в пурпурно зарево. Някъде имаше пожар. Мъглата изчезна изведнъж. Гореше „Глория“. Хищните пламъци ограждаха дансинга на заведението. Насред полираната му от безгрижие повърхност стоеше един тъжен мъж с все още димящ револвер в ръка. Огромна, обхваната от огнени езици греда се откъсна от тавана и се сгромоляса върху дансинга...

* * *

— Инфаркт! — каза тихо лекарят и бавно отпусна китката на свлеклия се от креслото мъж. — Бях го предупредил, че с тия цигари и това пиене...

— Кой можеше да очаква? — промълви смутено жената, облякла набързо тъмен пеньоар. — Снощи беше весел...

— Поне е починал безболезнено — продължи лекарят. — Работил е, чел е нещо и... край. Виж, дори част от ръкописа е паднал в камината. Няколко листа са изгорели. Можело е да стане пожар...

— Да, да — кимаше замислено жената. Сетне неочаквано попита: — А какво е това между очите...

РИЧАРД МАТИСЪН САМО НАТИСКАШ БУТОНА

Пакетът бе оставен пред вратата — кутия с формата на куб, облепена с прозрачен скоч. Адресът бе написан с печатни букви: „Семейство Артър Луис, 217 И. 37-ма улица. Ню Йорк, Ню Йорк. 10016“. Норма го вдигна, отключи вратата и влезе в апартамента. Навън се здрачаваше.

Първо подреди агнешките котлети в тавата, сетне си наля мартини с водка и едва тогава седна да отвори пакета. Вътре имаше само един бутон, прикрепен към малка дървена кутия. Беше покрит със стъклено капаче, което Норма се опита да махне. Но то се оказа здраво закрепено. Тя започна да върти кутийката в ръце и съзря, че отдолу е залепено някакво листче. Измъкна го. На него пишеше:

Господин Стюард ще ви посети в 20:00 часа.

Норма остави кутийката на дивана. Отпи от мартинито, отново прочете написаното на машина изречение и се усмихна. След няколко минути беше вече в кухнята и правеше салата.

В осем се позвъни на вратата.

— Аз ще отворя — извика Норма от кухнята. Артър четеше в гостната. Пред вратата стоеше невзрачен човечец. Когато Норма отвори, той свали шапката си и учтиво попита:

— Госпожа Луис?

— Да?

— Аз съм господин Стюард.

— А, да.

Норма направи усилие, за да не се усмихне. Вече беше сигурна, че става дума за търговска кампания.

— Мога ли да вляза? — попита господин Стюард.

— Съжалявам, заета съм. Но ще ви донеса онова нещо — каза Норма и понечи да затвори.

— Не искате ли да разберете за какво става дума? — попита мъжът.

В ушите на Норма гласът му прозвуча нахално. Затова тя го изгледа неодобрително и отвърна:

— Не. Не ме интересува.

— Ще се лишите от нещо много ценно.

— В паричен смисъл ли? — предизвикателно подхвърли тя.

— Да, в паричен смисъл — кимна господин Стюард.

Норма смръщи вежди. Поведението на непознатия не ѝ се нравеше.

— Какво продавате?

— Нищо не продавам — уточни мъжът.

От гостната се подаде Артър и попита:

— Какво има?

Господин Стюард му се представи.

— А, да — посочи Артър към гостната и се усмихна. — И каква е тази кутийка?

— Няма да ви отнема много време — отвърна господин Стюард. — Нека вляза, за да ви обясня.

— Ако продавате нещо... — започна Артър.

— Нищо не продавам — поклати глава Стюард.

Артър погледна Норма.

— Ти решавай — каза тя.

Той се поколеба, но накрая рече:

— Добре де, защо пък не.

Влязоха в гостната и господин Стюард се настани в креслото, където обикновено седеше Норма. Мъжът бръкна във вътрешния джоб на палтото си и измъкна оттам малък запечатан плик.

— Вътре е ключът за капачето на бутона — осведоми ги той и остави плика върху масичката. — Бутонът е свързан с нашия офис.

— А за какво служи бутонът? — попита Артър.

— Ако го натиснете, някъде по света някой, когото вие не познавате, ще умре. В замяна ще получите чек за петдесет хиляди долара.

Норма зяпна. Човечецът се усмихна.

— Какви ги дрънкате! — ядоса се Артър.
— Нали току-що ви обясних? — изненада се Стюард.
— Що за просташка шега! — продължи Артър.
— Нищо подобно. Предложението е напълно валидно.
— Дрънкате глупости. Очаквате да повярвам, че... — запъна се Артър.

— Кой ви изпраща? — полюбопитства Норма.
Господин Стюард изглежда се притесни, защото каза:
— За съжаление, не съм упълномощен да го съобщя. Но мога да ви уверя, че организацията е от международен мащаб.
— Според мен най-добре е да си вървите — изправи се Артър.
— И аз така смятам.
— И си вземете кутийката с бутона!
— Сигурни ли сте, че не бихте поискали да си помислите ден-два?

Артър взе кутийката и плика и ги пхна в ръцете на човечеца. Широко отвори вратата и застана в антрето.

— Ето визитната ми картичка — каза господин Стюард и я остави на масата до вратата.

Когато посетителят излезе, Артър скъса визитката на две, захвърли парчетата върху масата и възкликна:

— Боже Господи!

— Според теб какво беше това? — попита Норма, все още седейки на дивана.

— Хич не ме интересува!

Тя направи неуспешен опит да се усмихне.

— Не те ли мъчи любопитството?

— Не — поклати глава Артър.

След това той се върна към книгата си, а жена му отиде в кухнята, за да приключи с миенето на чинии.

— Защо не ти се говори за това? — попита Норма.

Както си миеше зъбите, Артър стрелна с очи отражението ѝ в огледалото.

— Не си ли заинтригуван?

— Гадост някаква — подхвърли Артър.

— Вярно, обаче... — Норма закачи още една ролка на главата си.

— Не си ли заинтригуван въпреки това?

А когато влязоха в спалнята, Норма продължи:

— Наистина ли мислиш, че е някаква тъпа шега?

— И то на човек с болно съзнание.

Норма седна на леглото, събу чехлите си и каза:

— А може да е някакво психологическо проучване?

— Може — сви рамене Артър.

— Организирано от някой ексцентричен милионер.

— Не е изключено.

— Не ти ли е любопитно?

Артър поклати глава.

— Защо?

— Защото е неморално — подчерта той.

Норма се пъкна под завивката.

— Аз пък мисля, че е много интересно.

Артър угаси лампата и се наведе да я целуне.

— Лека нощ.

Тя погали гърба му и затвори очи. В мислите ѝ се въртяха петдесетте хиляди долара.

На сутринта, когато излизаше, Норма видя скъсаната визитка на масата и импулсивно пъкна двете половинки в чантата си. Заклучи и настигна Артър, който я чакаше пред асансьора.

В почивката за кафе тя извади парчетата от визитката и ги съедини. На картончето бяха отпечатани само името на господин Стюард и един телефонен номер. През обедната почивка Норма извади визитката и я залепи със скоч. Сама се учуди, че го прави. Малко преди пет часа тя набра номера.

— Добър ден — чу се гласът на господин Стюард.

Норма понечи да затвори, но се въздържа. Изкашля се и каза:

— Обажда се госпожа Луис.

— Кажете, госпожо Луис — в гласа на Стюард прозвуча доволство.

— Обаждам се от чисто любопитство.

— Това е съвсем естествено.

— Макар че изобщо не вярвам на казаното от вас.

— О, всичко си е чистата истина! — възпротиви се Стюард.

— Както и да е... — Норма преглътна мъчително. — Какво точно имахте предвид, когато обяснихте, че някой някъде ще умре?

— Тъкмо каквото казах. Човекът е неизвестен. Ние ви гарантираме, че не го познавате. И разбира се, няма да наблюдавате смъртта му.

— Срещу петдесет хиляди долара?

— Точно.

— Но това е лудост! — почти се изсмя Норма.

— Във всеки случай предложението остава — каза Стюард. — Искате ли да ви изпратя кутийката с бутона?

— В никакъв случай! — Норма настръхна и сърдито затвори.

Пакетът бе оставен пред вратата. Още като излезе от асансьора, Норма го забеляза и си каза: „Ама че нахалство!“. Докато отключваше, гледеше ядосано картонената кутия. „Няма да я взема!“ — зарече се тя, влезе и започна да приготвя вечерята.

По-късно отнесе чашата с мартини в антрето. Отвори външната врата, взе пакета, влезе в кухнята и го сложи на масата. Седна в гостната. Отпиваше и гледеше през прозореца. След малко отиде в кухнята, за да включи скарата, а пакета прибра най-долу в шкафа. Зарече се, че на сутринта ще го изхвърли.

— Може някой ексцентричен милионер да си прави шеги с хората — обади се Норма.

Артър вдигна очи от чинията и каза:

— Изобщо не разбирам интереса ти.

— Но все пак това значи нещо!

— Престани да мислиш за него.

Норма замълча и продължи да се храни, но изведнъж остави вилицата.

— Ами ако предложението е истинско?

Артър я погледна втренчено.

— Ами ако предложението е истинско?! — повтори тя.

— Добре де, и какво от това? — попита Артър с изненада. — Какво искаш да направиш? Да ти изпратят кутийката и ти да натиснеш бутона? Да извършиш убийство?

— Чак пък убийство! — Норма изглежда се подразни.

— А ти как би го окачества?

— Но нали става дума за непознат човек?

Артър видимо се изуми:

— Не го казваш сериозно.

— Ами ако става въпрос за китайски селянин на десет хиляди мили отгук? За болен туземец в Конго?

— Ами ако е някое невръстно момченце от Пенсилвания? — противопостави ѝ се Артър. — Или красиво момиченце от съседния квартал?

— Преувеличаваш.

— Там е работата, Норма — продължи той, — че не е от значение кой ще умре. Във всеки случай това ще бъде убийство.

— Работата е там — не отстъпваше тя, — че ако това е човек, когото никога не си виждал и никога няма да видиш, че ако става въпрос за смърт, за която дори няма да научиш, ти пак не би натиснал бутона!

Артър я гледаше с изумление.

— Да не искаш да кажеш, че ти би го натиснала?!

— Това са петдесет хиляди долара, Артър!

— Какво значение имат парите...

— Петдесет хиляди долара, Артър! — прекъсна го Норма. — Възможност да предприемем пътуването до Европа, за което говориш от години!

— Не, Норма.

— Възможност да си купим лятна къща край океана!

— Стига, Норма! За Бога, стига!

Лицето на Артър беше пребледняло.

Норма потръпна.

— Добре де, не се притеснявай. Защо се разстрои толкова? Просто си приказваме.

След вечерята Артър тръгна към гостната.

— Ако нямаш нищо против, предпочитам повече да не обсъждаме този въпрос.

— Разбира се — сви рамене Норма.

На сутринта Норма стана по-рано от обикновено. Направи палачинки, изпържи бекон с яйца за закуска на мъжа си.

— Празник ли е днес? — усмихна се той.

— Не — обиди се Норма. — Просто реших да се постарая.

— Чудесно, много се радвам.

Норма му сипа още кафе.

— Искях да ти покажа, че не съм... — започна тя, но млъкна.

— Че не си какво?

— Че не съм егоистка.

— Никога не съм го твърдял.

— Да, но снощи...

И тя направи неопределен жест. Артър премълча.

— Целият този разговор за бутона — продължи Норма. — Струва ми се, че ти ме разбра погрешно.

— В какъв смисъл? — предпазливо попита Артър.

— Според мен ти реши, че мисля само за себе си.

— Ами...

— Но това не е вярно!

— Норма...

— Не мисля само за себе си! И пътуването до Европа, и лятната къща...

— Норма, защо толкова те занимава този въпрос?

— Не ме занимава! — пое дъх на пресекулки тя. — Просто се опитвам да ти обясня, че... Че всъщност искам двамата да заминем за Европа и двамата да имаме къща на океанския бряг. Както и по-хубав апартамент, по-удобни мебели, по-красиви дрехи. И накрая, ако искаш да знаеш, да си имаме и дете!

— Норма, и това ще стане — каза Артър.

— Кога?

По погледа му си личеше, че е объркан.

— Норма...

— Кога? — повтори тя.

— Да не би наистина да настояваш... — Артър явно бе слисан.

— Просто смятам, че това сигурно е някакво проучване! — избухна тя. — Интересуват се как биха постъпили обикновените хора при такива обстоятелства. Казват, че някой ще умре, само за да проверят каква е реакцията им. Да видят дали човек изпитва страх или чувство за вина, или кой знае какво! Да не мислиш, че наистина ще убият някого?!

Артър не отговори. Тя забеляза, че ръцете му треперят. След малко той стана и излезе от кухнята. Дори когато мъжът ѝ тръгна за работа, Норма продължи да седи край масата, вперила поглед в чашата кафе. Помисли си, че ще закъснее, но сви рамене. Много важно. Бездруго трябваше да си стои у дома, а не да работи като чиновничка.

Както нареждаше чиниите, Норма рязко се обърна, избърса ръце и измъкна скрития в шкафа пакет. Отвори го, извади кутийката и я постави на масата. Дълго я гледа, преди да извади ключа от плика и да свали стъкленото капаче. Помисли колко нелепо се получи — заради някакъв си глупав бутон!

Протегна ръка и натисна бутона. Сърдито си каза: „Правя го заради двама ни!“. После я полазиха тръпки. Усети, че се вледенява от ужас. След миг обаче това чувство изчезна и Норма презрително се изсмя.

— Ама че глупост! — рече си тя. — Може ли човек да се плаши толкова без никакви причини?!

Сетне хвърли кутийката в кофата за боклук и побърза да се преоблече за работа.

Тъкмо беше обърнала пържолите и си приготвяше втора чаша мартини с водка, когато телефонът иззвъня.

— Ало?

— Госпожа Луис ли е?

— Да.

— Обаждаме ви се от болницата в Ленъкс Хил.

Когато непознатият глас ѝ съобщи за катастрофата в метрото, Норма имаше чувството, че сънува. Тълпата се блъскала, някой бутнал Артър от платформата точно пред пристигащата мотриса... Норма усещаше, че клати глава и не може да се спре. Когато затвори очи, си спомни, че Артър има застраховка живот. Двайсет и пет хиляди, които се удвояват, ако...

— Не! — промълви тя.

Дишането ѝ беше затруднено. Едва се изправи и като автомат влезе в кухнята. Нещо студено притисна главата ѝ, когато извади от кошчето кутийката с бутона. Не се виждаха никакви винтове. Не си личеше как е сглобена. Норма започна да удря кутийката по умивалника. Удряше все по-силно, докато дървото се разцепи. Отдели парчетата без да забележи, че пръстите ѝ се бяха разкървали. Вътре нямаше нито транзистори, нито жички, нито лампи. Кутийката се оказа празна.

Телефонът иззвъня и Норма подскочи. Едва се довлече до гостната и вдигна слушалката.

— Госпожа Луис? — чу се гласът на Стюард.

Не беше възможно последвалите крясъци да излизаха от нейната уста, не беше възможно!

— Нали казахте, че умира непознат човек?!

— Скъпа госпожо — спокойно я прекъсна господин Стюард, — нима смятате, че наистина познавахте своя съпруг?

ДЕЙМЪН НАЙТ ЩЕ ТЕ ПРОСЛАВИ ЛИ ПРАХЪТ?

И настана Денят на гнева. Небето потръпна от звука на тръбите. Стенейки, обгорените скали се изправиха и като гърмяща лавина рухнаха надолу. Разтвори се сводът небесен и в ослепителния блясък се появи белият престол, обгърнат от мълнии, а около него седем величествени фигури, облечени в чисти и светли ленени одежди и обгърнати в златни пояси. И всеки държеше в ръка димяща чаша.

От сиянието около престола се разнесе могъщ глас:

— Идете и излейте седемте чаши гняв Божи върху Земята.

Извиси се първият ангел и изля чашата си в тъмата, разстелила се върху пустеещата Земя. Но в отговор получи мълчание. Тогава надолу се спусна вторият ангел и полетя над Земята, без да излива своята чаша. Накрая ангелът се върна до престола и рече:

— Господи, трябваше да излея чашата своя в морето. Но къде е то?

И пак в отговор получи мълчание. Пред очите се стелеше унила картина: накъдето погледнеш — само мъртва пустиня, а в коритата на океаните зяят кухни, пак тъй сухи и пустинни, като всичко наоколо.

Третият ангел възвести:

— Господи, моята чаша е за реките и изворите...

И четвъртият:

— Господи, позволи ми да излея своята.

И изля той чашата си връз Слънцето, и зной нетърпим блъвна към Земята. Върна се ангелът, но нищо не наруши безмълвието — нито птица прелетя под небесния свод, нито жива твар пропълзя по гърба на Земята, и нямаше върху нея ни дърво, ни тревичка.

И тогава рече гласът:

— Тъй да бъде. Този ден е предрешен. Нека идем на Земята.

И пак, както някога, Бог слезе на Земята — като подвижен стълб дим, а подире му седемте ангели в бяло. Бяха сами под оловно-жълтото небе.

— Мъртвите са избягали от гнева ми — промълви Господ Бог Йехова. — Но от присъдата ми над тях не могат да убегнат.

Обгорената пустиня бе някога градината Едемска, дето първите човеци познаха доброто и злото. На изток бе проходът, през който бяха изгонени, малко по-нататък се виждаше островърхият Арарат, дето спря ковчега на Ной подир пречистващия Потоп...

И викна Господ:

— Да се отвори книгата на живота и да се изправят мъртвите от своите гробове и от дълбините на морето!

Ехото понесе думите му под мрачното небе, отново се изправиха и рухнаха сухите скали, но мъртвите не се появиха. Само облаче прах — сякаш нищо не бе останало от безброя на хората, живели и умрели на Земята.

Първият ангел държеше в ръце огромна разтворена книга. Когато безмълвието стана непоносимо, той затвори книгата. И го вледени ужас, и изчезна книгата от ръцете му.

Зашептяха ангелите и рече един от тях:

— Господи, ужасно е това мълчание, а трябваше от стенанията им да оглушеем!

Но отвърна Бог:

— Денят този е предрешен. Но един ден на небесата е равен на хиляда земни години. Кажете ми, Гаврииле, колко дни са минали от Съдния ден според човешкото летоброене?

Първият ангел разтвори книгата, появила се отново в ръцете му, и рече:

— Един ден е минал, Господи.

Сред ангелите се чу ропот.

— Един ден... — каза бавно Господ. — Един миг, а мъртвите не се изправиха.

Петият ангел намокри пресъхналите си устни и прошепна:

— Господи, не си ли Бог? Може ли нещо да се скрие от взора ти?

— Млъкнете! — кресна Йехова и небето се озари от блясъка на мълнии. — Ще дойде време и камъните ще проговорят. Ще ги накарам да кажат всичко. А сега да продължим...

... И тръгнаха по обгорените планини и по пресъхналите корита на моретата. И попита Господ:

— Михаиле, пратих те да следиш за хората. С какво бяха заети последните им дни?

Спряха се до гърмящия конус на Везувий.

— Господи, когато видях човеците за последен път — отвърна вторият ангел, — те се готвеха за голяма война.

— Тяхната нечестивост препълни чашата на търпението ми — рече Йехова. — И кои страни искаха да воюват?

— Различни, Господи. Едната бе Англия, другите...

— Да вървим в Англия.

Сухата алея, която някога се казваше Ламанш, водеше към острова — безлюдно плато от раздробени камъни. Разгневи се Бог и нареди:

— Камъните да заговорят!

Разсипаха се сивите скали в прах и отвориха потайни пещери и коридори — като в мравуняк. В праха проблясваха капчици разтопен метал. Вопли на ужас изтръгнаха от гърдите си ангелите и Господ още по-могъщо викна:

— Казах: камъните да заговорят!

И тогава пред взора им се отвори пещера, по-дълбока от другите. И в мълчание седяха Господ и ангелите до ръба на пещерата, и искаха да видят блестящите долу гигантски букви.

Някой ги бе изсекъл върху стената, преди още машините вътре да се бяха стопили и металът да бе залял раните на камъка. Сега те блестяха ослепително със среброто си в мрака.

И прочете Господ думите:

НИЕ БЯХМЕ ТУК.
КЪДЕ БЕШЕ ТИ?

ПОЛИН СМИТ

СЪСЕДИТЕ

— Между другото — попита Ед, — как е с новата съседка?
Евелин остави плетката на коленете си.

— Нормално — отвърна.

— Разменихме няколко думи преди вечеря, докато бях в двора.
Каза ми, че преди са живели в Калифорния. Общо взето, най-обикновена женица.

— В Калифорния ли?

— Там ти харесва, нали?

— Да.

— Тъкмо ще има кой да ти прави компания през деня и няма да мислиш непрекъснато за мен.

— Рядко се виждаме с нея. Разменяме по няколко думи, докато простира.

— Но това те разсейва, нали? — попита той.

Изражението му изведнъж стана сериозно като при медицински преглед.

Евелин отново се захвана за плетката и куките затракаха в ръцете ѝ. Плетката за нея беше нещо като лекарство.

— Простира така, сякаш е сърдита на прането. Защипва ризите, като че ли иска да ги прониже.

— Еви! — Ед бе явно недоволен.

— Така е — настоя тя. — Сигурно защото има много ризи. Цели четиринайсет. По две за всеки ден. Мъжът ѝ явно е маниак на тема чисти ризи.

Ед вдигна очи от вестника.

— Еви, стига фантазии. Престани непрекъснато да търсиш разни мании и фобии у другите. Не трябва. Мислех, че си престанала след миналогодишната депресия.

А тя непрекъснато си мислеше за въжето, на което съседката закачаше прането с някаква необяснима ненавист.

— Еви, та ти си почти здрава — Ед се стараяше да изглежда спокоен. — Просто нямаш право да си фантазираш какви ли не щуротии за най-обикновени неща. Не трябва да правиш така. Рискуваш отново да изпаднеш в криза.

— Извинявай — отвърна тя, продължавайки да плете. — Обещавам повече да не фантазирам.

— Чудесно — отвърна той с облекчение. — Тя каза ли ти с какво се занимава мъжът й?

— Бил търговски пътник. Предлагал ножове, сатъри и други подобни по ресторантите.

— Виждаш ли? — прекъсна я Ед. — Търговският пътник трябва винаги да изглежда добре. Разбра ли сега защо толкова често си сменя ризите?

— Разбрах — Евелин изучаваше пуловера. Сивата вълна й изглеждаше прекалено монотонна и тя реши да добави малко червено. — Ти виждал ли си го?

— Не — Ед свали очилата си и ги избърса. — А ти?

— Всяка сутрин. Излиза малко след теб. Колата му е гарирана на алеята до нашата кухня. Виждам го през прозореца, докато мия чиниите.

Ед се бе зачел в спортната рубрика.

— Как изглежда?

— Висок и слаб като вейка. Ходи винаги облечен в сиво. Прилича на сива змия.

— Еви! — Ед едва прикриваше раздразнението си. — Престани вече с тия глупости.

— Добре, добре — отвърна Еви. — Ще си лягам.

След като се качи в спалнята, тя остана известно време права до прозореца. От къщата на съседите струеше светлина, която пронизваше околния мрак. Легна си, взе хапче и заспа.

* * *

Всяка сутрин, вдигайки очи от сапунената вода, тя виждаше съседа. С големи крачки той се запътваше към колата си и сядаше до кашона с мостри. Бе висок, а чертите му — изострени като ножовете,

които продаваше. Очите му бяха хлътнали. След това колата потегляше със скърцане по ситните камъчета и изчезваше зад ъгъла.

Евелин опозна съпругата му благодарение на редките ѝ излизания в задния двор. Добре запомни как се запътва към кофата за боклук, как отваря капака ѝ, как хвърля вътре увит в хартия пакет, как с трясък затваря капака, как почти се бори с прането, преди да го простре, как пъшка, докато върши всичко това. Понякога това бе израз на търсене на състрадание, а понякога монологът ѝ бе изпълнен с гняв. Но винаги бе толкова тих, че почти нищо не се чуваше.

Скоро Евелин доби впечатлението, че я познава много добре. Понякога нощем дочуваше шумове от съседната къща. Не силни, но не бе и разговор. Нещо като приглушен вопъл. Би трябвало човек да е с доста развинтена фантазия, за да може да определи дали това бе израз на ярост или на болка. А бе обещала на Ед да не се отдава на фантазиите си.

* * *

От два дни колата не бе помръднала от алеята. Когато сподели това с Ед, той я изгледа над вестника.

— Така ли, да не би да е болен?

— Може. Но и нея не съм виждала.

— Защо не отскочиш до тях? Може и двамата да са болни.

— А, не. Не ми се ходи там.

Той погледна първо вестника, после нея.

— Защо? Друг път говорила ли си с него? Редно е да ги попитаме дали имат нужда от нещо.

Евелин се наведе над лекарството си — плетката.

— Тя може да си помисли, че ги шпионирам.

Лицето на Ед издаваше едновременно досада и съжаление. Най-сетне каза нежно:

— Не вярвам.

— Да, да. Напълно е възможно.

На другия ден съседката най-после се появи в задния двор да простира. Движенията ѝ като че ли бяха изгубили предишната си

вътрешна напрегнатост. Боравеше с прането, дори с ризите като че ли бяха безлични неодушевени предмети, а не омразен противник.

Евелин се облегна на оградата.

— Виждам, че колата на съпруга ви е още на алеята... — подхвана тя.

Думите ѝ като че ли достигаха до съзнанието на съседката ѝ през някакъв филтър и едва след това добиваха смисъл. Погледна първо към колата, а едва след това към Евелин.

— Замина в командировка. — Лицето ѝ изведнъж помръкна. Прокара език по върха на устните си. — Твърде далеч, за да тръгне с кола. Затова взе влака и ми остави колата.

— А пък ние решихме, че може да е болен — рече Евелин.

— Не, не е болен. Изобщо не е болен.

Изведнъж жената направи няколко крачки назад. Устните ѝ помръднаха, като че ли искаше да промълви някакво обяснение. След това се обърна, влезе в къщата и заключи след себе си.

* * *

— Съседът е заминал някъде — каза Евелин на Ед същата вечер. Той се усмихна:

— Значи все пак отиде у тях?

— Не.

— Тогава поне сте си поговорили.

— Да, аз я заговорих — Евелин се наведе над плетката. — Днес следобед тя излезе с колата.

Ед се бе зачел във вестника.

— Но не се бави много. Когато се върна, в колата имаше и две големи кучета.

Той сгъна вестника.

— Така ли?

— Две големи хубави кучета — продължи Евелин. — Завърза ги за един кол в задния двор. Беше прала сутринта и когато прането изсъхна, тя го прибра и с въжето завърза кучетата.

— Може би се страхува, докато мъжът ѝ го няма? Затова е прибрала кучетата.

— Може би.

Евелин си мислеше, че ще мине и без лекарството за сън, което вземаше напоследък. Побутна възможно най-далеч флакончето и си легна. Мислеше си за съседката, за кучетата, за колата на алеята, за съседката, пак за кучетата, за колата...

Сетне стана и закрачи из потъналата в мрак къща.

Изправена до прозореца в кухнята, гледаше в тъмното навън и изведнъж забеляза светлина, която прекосяваше двора на съседите. Проследи я с очи. Чу някакъв шум, последван от лай и квичене... След това долови доволното мъркане, което винаги придружава утоления глад. Светлината описа полукръг, насочи се към къщата и изчезна.

Евелин остана още дълго до прозореца. След това се върна в стаята, взе таблетка и заспа.

* * *

— Явно никак не обича кучетата — каза Евелин на Ед няколко дни по-късно.

— Не е нужно да ги обича. Това са кучета пазачи, а не животни за изискан салон.

— Извежда ги всеки ден. Отвързва ги и ги води на дълги разходки. Когато се връщат, са страхотно уморени. А нощем ги храни обилно.

Евелин си мислеше за животните, които по цели дни стояха вързани, за висналите им езици, за уморената походка на жената, за лицето ѝ, което не изразяваше нищо, освен изтощение, за начина, по който връзваше кучетата за кола, правейки възли, много възли, непрекъснато възли, докато животните едва се крепяха на краката си, изтощени и с полузатворени очи.

— Между другото, какво стана с мъжа ѝ? Като че ли тази командировка се проточи доста.

— Нищо не споменава за него. Само разхожда кучетата. Разхожда ги и ги храни.

Ед остави вестника.

— Еви, вие вече не си ли говорите?

Евелин го изглежда, стиснала куките за плетене.

— Не си говорим, защото не се виждаме. Тя само разхожда кучетата. Вече и не простира, защото няма въже. Излиза в двора само да върже или отвърже кучетата.

— Жалко. Много бих се радвал, ако имаше кой да ти прави компания. Защо и ти не се поразходиш някой път?

— А, не. Не искам да се разхождам нито с нея, нито с кучетата.

Евелин остави плетката на стола и отиде да си легне.

Добре нахранени, кучетата бяха спокойни. Бяха охранени и мързеливи. Разхождаха се лениво докдето им позволяваше въжетото, след което пълзешком се връщаха да си легнат.

* * *

Евелин плетеше. Пуловерът бе почти готов, доста скучен в сивотата си, въпреки яркия червен мотив, който му бе добавила.

— Днес взе кучетата със себе си в колата — каза на мъжа си.

Ед я погледна над очилата.

— И се върна без тях. Влезе в къщата, взе два куфара, сложи ги в колата и замина.

— Сигурно затова е завела кучетата някъде. Щом заминава...

— Да, сигурно заминава.

— Или пък кучетата са й стрували прекалено скъпо — прозя се Ед. — Не трябваше да ги изморява толкова. Те страшно изгладняваха.

Той отново разгърна вестника и заби нос в него.

Евелин забодде куките в кълбото и внимателно сгъна готовия пуловер.

— Не съм убедена — отвърна тя. — Ама никак не съм убедена, че това ѝ е струвало и пукната пара...

АГОП МЕЛКОНЯН

ТАМ, ТОГАВА...

Това беше най-унилата гара, която беше виждал. А като всеки дребен търговски пътник беше виждал много. Обрасла в къпини, избеляла като шлифер на клошар, с издраскани върху мазилката думи, каквито жените не говорят гласно. Пред нея минаваха само две релси и по тях — само един влак. Сутрин отиваше към близкото градче, вечер се връщаше към другото близко градче. Някога е спирал тук, за да се напие локомотивът с вода преди стръмнините; сега спира по навик или от уважение.

А това беше най-унилият човек, когото беше срещал някога. Външно съвсем приличаше на гарата или на близкия кантон до нея. Един такъв като че ли издухан. Може би избелял или изтрит. Човъркаше с мотика из двора и неохотно прогонваше кокошките, които се оглеждаха за червеи.

— Кога ще дойде влакът? — провикна се Рей.

— Надвечер — каза мъжът и остави мотиката. — Малко преди да се стъмни.

Рей се сепна от мисълта, че ще трябва да понесе компанията му. Поне десетина часа. Не обичаше такива хора, не обичаше такива познанства, не обичаше такива гари. Не обичаше миризмата на пот, нито на куришки. Обичаше джин с много лед и малко тоник.

— Няма друга връзка с града, нали?

— Няма, господине.

Рей седна на малката дървена пейка между гарата и кантона. Обзе го натрапчивата мисъл, че е попаднал в капан. Че тези десет часа ще станат дни, а после безкрайност. Че никога няма да се махне и съвсем скоро ще заприлича или на гарата, или на кантонера. Че никога няма да се върне при луминесцентните светлини, женския кикот, джина.

— По работа ли?

Рей вдигна глава, но контражурът му попречи да види лицето му. Това сякаш го успокои, защото и без това не искаше да види лицето му. Не изпитваше необходимост от нови лица.

— По работа. Търговски пътник съм.

— И какво предлага господинът?

— Дребни детски играчки. Куклички, мечета.

Кантонерът се отместил от светлината и седна до него. Не вонеше на пот.

— Жалко, наоколо няма деца. Няма и магазин за играчки...

— Знам — сухо рече Рей.

Млъкнаха. Тишината го гнетеше, но не искаше да подхваща никакви разговори. Искаше да остане сам и да се проклина задето се хвана на въдицата на шефа. От двора изкукурига петел.

— Чухте ли? — попита кантонерът. — Това е Ромул. По гласа го познавам. Рем е по-писклив, защото е кастриран.

Рей се сети, че не обича и петлите.

— Ромул е много точен — продължи излиянията си кантонерът. — Като крачещ червеникав часовник с опашка. Каза ми, че е време за първия джин.

— Джин ли? — Рей се сепна като при удар в тила.

— Защо, не пиете ли?

Нищо на света не можеше да принуди Рей да изневери на нрава си. Облада го странното усещане, че обича този петел. И не само защото не е кастриран.

В кантона беше чисто и съвсем прилично. Дървен шкаф, легло с метални табли, маса с протрита, но изпрана покривка.

Господи! — възкликна душата на Рей, когато видя лед в чашата с джин.

— Машинистът е добро момче — започна кантонерът. — Спира влака само за да ми носи това-онова. Вече седем години не се е качвал никой и никой не е слизал. А хладилника си направих сам. — Когато Рей се опули изненадано, кантонерът допълни: — Аз съм инженер, господине.

— Инженер в този забравен от света кантон? Защо не си намерихте друга работа?

— Аз не съм кантонер, господине. Някога това беше гара и си имаше кантонер. А аз бях директор на железниците в района. Е,

наистина, твърде отдавна беше. Преди трийсет години. Сега не е гара и няма нужда от кантонер. Забравих да ви се представя: Давид Дабълю Соломон.

— И сега живеете тук, така ли?

— Нещо такова. — Давид Дабълю беше странно стеснителен. — По-точно е да се каже: чакам.

Рей направи точен ход, като не попита кого или какво.

Давид Дабълю свали работната си престилка, ризата му беше почти снежна, а панталоните — старателно изгладени.

— Чакам една жена, разбирате ли? — пак със същата стеснителност.

— Разбирам — отвърна Рей. — Не е толкова сложно за разбиране. Освен дето... казахте трийсет години.

— По-точно, трийсет години, седем месеца и четири дни.

Езикът на Рей постепенно се развързваше. Поначало ставаше разговорлив едва към края на първия джин.

— Толкова дълго не се чака дори второто пришествие на Бога! — възкликна той. — Трийсет години и колко там...

— Това за Бога е друга история! — отсече Давид Дабълю строго. — Съвсем друга история. А тук чакам една жена, имаме среща.

— Позакъснява — злъчно подметна Рей.

Едва сега си помисли, че физиономията на Давид Дабълю е съвсем добродушна и излъчва някаква странна радиация. Лице на човек, който не е подвластен на времето.

— Ще дойде — уверено рече Давид Дабълю. — Жените, както знаете, имат странно разбиране за точност. А Мария си е малко разсеяна. И неорганизирана.

— Може да е забравила — Рей впи очи в Давид Дабълю. — Защо не ѝ напомните с писмо?

— Не, в никакъв случай не бива! Мъжът ѝ ще разбере и тогава...

Рей вече влизаше в тази налудничавата игра на събития.

— Тя е омъжена, така ли?

— Да, нали затова решихме да избягаме. Мария беше хладна към него, нямаха деца. А аз тогава бях приятен мъж, господине. Тя ме хареса и решихме да избягаме двамата в Париж.

Рей едва не подскочи от стола.

— Чак в Париж?

— Тъхъ. Тя казваше, че обожава Париж. Голям град, красив, там можехме да се скрием от съпруга й. Затова решихме: ще избягаме в Париж.

Рей демонстративно вдигна празната си чаша, впи поглед в дъното й и Давид Дабълю мигом се надигна. Вървеше бавно, но стегнато и с достойнство, като офицер от кавалерията.

— И после?

— После уточнихме всичко — започна Давид Дабълю от съседната стая. — Планът ни беше прост. Аз пристигнах от Медфорд със сутрешния влак, тя трябваше да дойде с вечерния от Рокуил. Заедно трябваше да тръгнем за Париж.

— А тя не дойде, така ли?

Давид Дабълю се върна с високите чаши в ръка и постави едната пред Рей. Вдигна своята мълчаливо за здравица, отпи и отиде до прозореца. Навън се виждаше само стръмно изкачващата се по склона влакова линия и високите дървета около нея. Кукувицата се показва от часовника и Давид Дабълю търпеливо изчака края на песента й.

— Ето, това не знам — започна той. — Може и да е дошла, разбирате ли? Познавах кантонера, нали бях директор на железниците в района. Покани ме да вляза, разговорихме се. Как да ви кажа, разговорът ни беше мъжки. Досещате се какво означава това, нали? Аз бях силно развълнуван, но не му казах за Париж. Говорихме дълго, твърде дълго, господине. Виното развърза езиците ни, всеки искаше да смае другия... Когато чухме влака, той вече заминаваше.

Рей направи втори сполучлив ход като не зададе въпрос. Не трябваше да бърза. Трябваше да се научи да чака като Давид Дабълю. Трябваше да се освободи от усещането за време.

— Може би е слязла, огледала се е... Може би, казвам... И като не ме е видяла, отново се е качила във влака. Не е изключено да е така, нали? Струва ми се, че не е изключено да е дошла... Не знам. Влакът замина и не знам дали тя е била в него.

Рей прехапа устни, защото много му се искаше да подхвърли нещо злобно, например „Абе ти си вярвай!“. Вместо това реши да бъде мек и отстъпчив.

— Може да е било така — каза. — Понякога хората се разминават за части от секундата. Понякога секундите правят много лоши шегги.

— Секундите — поклати глава Давид Дабълю. — Беше седемнайсет часа, тринадесет минути и шест секунди. Денят беше трети април. — Гледаше през прозореца и вече разговаряше като че ли със себе си. — Предвидих всичко, обърках вековете.

— Вековете ли?

— Да, нещо се получи с вековете. Уж бях изчислил всичко до най-малкия детайл. Засилваш се да прескочиш рекичка, а като се приземиш, зад гърба ти се оказва море.

Рей не разбираше за какво става дума, но беше решил да изпита търпението си. Когато обаче Давид Дабълю направи твърде дълга пауза, не издържа.

— Нищо не разбирам. За какви векове става дума?

Изглежда Давид Дабълю също беше решил да изпита търпението му. Отново взе празните чаши и отиде в съседната стая. Върна се, седна на стола отсреща и бавно отпи.

— Нищо особено, момко. Направих машина на времето.

Ако не беше на третия джин, Рей сигурно би реагирал. При тази фраза всеки трезвен човек или крещи, или бие, или просто си отива. Но нервите на Рей бяха вече с отпуснати пружини, затова просто попита:

— Машина ли?

— Ъхъ — отвърна Давид Дабълю със спокойствието на сфинкс. — Още се търкаля на двора. Защото всяка машина на времето може да се използва само веднъж. За съжаление, само веднъж.

Рей не искаше да говори. Нищо не разбираше от машини на времето. Рей беше най-обикновен търговски пътник, който предлага детски играчки от плюш.

— Уж бях изчислил всичко с точност до секундата. Трябваше да ида на гарата две секунди по-рано. Две секунди преди тръгването на влака. Две секунди преди нейното заминаване. Тогава Мария щеше да ме види и всичко да тръгне по друга линия на времето. Но нещо се обърка.

— Вековете ли? — попита Рей.

— Вековете — кимна Давид Дабълю. — Нямах настройване на вековете, не предполагам...

— И къде се озовахте?

Давид Дабълю се наведе напред, вторачи се в лицето му и каза заговорнически:

— Там. Тогава.

Сякаш омагьосан от внезапната промяна в поведението му, Рей също се наведе напред и прошепна:

— Къде? Кога?

Давид Дабълю бавно се изправи и пак отиде до прозореца. Вече не беше тук и сега.

— Не знам. Беше притъмняло. Духаше отвратителен вятър. Тълпата крещеше нещо, което не разбирах. Тогава видях Мария. Паднала на колене пред средния и протегнала ръце към окованите му нозе. Да, това беше Мария. Безупречно точно бях изчислил времето, до секунда.

Давид Дабълю преглътна и бавно запали цигара.

— Бяха трима, тя беше паднала под кръста на онзи в средата. Успях да се промъкна между щитовете на момчетата и допълзях до нея. Искях да я взема със себе си. Казах ѝ тихичко „Хайде, да тръгваме“, но тя само поклати глава. Лицето ѝ беше тебеширено и обляно в сълзи. Беше вдигнала глава нагоре и стиснала шепите си молитвено. Помолих я втори път, тя пак ми отказа. После се върнах назад, сиреч тук. Това е всичко.

— Не! — кресна Рей и удари с юмрук по масата. — Това не може да е всичко!

Давид Дабълю бавно се извърна към него.

— Нищо не можех да направя, разбирате ли. Тя не искаше да дойде с мен, тя искаше да си остане там и тогава.

— Не! — отново кресна Рей. — И вие не погледнахте нагоре да видите кой е на кръста?

Давид Дабълю се приближи, наведе се над него и почти до ухото му прошепна:

— А вие бихте ли погледнали нагоре?

Точно тогава се чу локомотивна свирка и пронизително стържене на метал в метал. Рей скочи, грабна шлифера и куфарчето си и хукна към вратата. Спря за миг да се сбогува, но когато се извърна, Давид Дабълю отново го попита:

— Не ми отговорихте, господине, вие бихте ли го погледнали в очите?

Рей хукна, тичешком пресече двора и перона с откъртени плочки. Когато се метна на стъпалото, влакът вече тръгваше. Обърна глава към малката избеляла гара и тогава я видя — на перона стърчеше самотно дребна женица с малка пътна чанта.

Рей машинално погледна часовника си — беше седемнайсет часа, тринайсет минути и четири секунди.

ДЖУЛИАН ФЛЪД НЕФРИТНИЯТ БАСЕЙН

Макар да бях доста стар, очите ми още виждаха, когато най-сетне дойдоха воините. Виждах лешоядите високо в синьото небе, погледа ми стигаше дори до могъщите сиви върхове на Покрива на света, който се извисяваше над моя летен дворец и бях от първите които забелязаха приближаващите към моя град странници. Зрението ми изневеряваше само когато гледах нещата от близо — очите ми почваха да сълзят още след първите минути работа с четка и чувствах, че вече не ме бива много за художник. Беше време, когато калиграфията ми спореше със скоростта на течащо мастило, но това вече е минало. Сигурен съм, че вече никога не ще стигна висините на моя „Сливов цвят цъфти над пролетния сняг“, шедьовърът на моя живот.

Гледах с празен поглед към хоризонта, когато за пръв път ги видях. Странниците, чужденците, идваха през пустинята, влачеха се уморено по нажежените от безмилостното утринно слънце и прорязани от безброй пукнатини скали. Като пръст на гигантска ръка се протягаше към тях сянката на града.

Оставаха само още няколко часа. Чакали сме поколения наред този миг, ако наистина това бяха хората, за които говореха в предсказанията си астролозите. Ако не са, няма причина за тревога, казвах си аз, а пък ако са те — още няколко часа нямат никакво значение.

Отпуснах се на пейката и сведох поглед към моите картини, към делото на моята младост. Никога не съм твърдял, че в претворяването на сливовите цветчета съм ненадминат, по-големи майстори от мен са се спирали на тази тема, макар да съм убеден че никой от тях не би могъл да нарисува по-красиви ледени висулки от моите. В изборът на цвета, ето там най-вече ме е споходило вдъхновението. Снегът не е бял, а син, студеното кристално синьо на снежните сенки по високите планински проходи, където пролетта идва късно и светлината е толкова

силна. Поезията... не, не съм поет, но сигурен съм, че тези достойнства биха получили висока оценка от изкуствоведите в двора на Императора. Когато нямаш равен по сила, как да се довериш на оценките на тези, които те заобикалят? Те жадуват само своето собствено повишение и не чакай от тях истинската оценка на твоя талант.

Що се отнася до калиграфията, това е нещо съвсем различно. Четката, поемата и аз сме едно цяло, черните щрихи се появяват за миг и попиват в платното, сякаш са там от векове. Красотата на цялостната композиция ме кара да забравя всичко, да потъна в един свят от синьо, червено и черно.

*Неохотно идва пролетта,
във високите планински проходи
всичко покрито е със скреж.
Прекрасни са замръзналите цветчета,
но пролетта ще дойде отново.*

Измина доста време, докато стъпките на един приближаващ се евнух не ме върнаха към действителността. Той се поклонил толкова дълбоко, че главата му опря в каменния под.

— Можеш да говориш — рекох му аз.

— Селяните на запад пратиха вест, че към нас идват воители, каквито досега не сме виждали. След около час ще са пред вратите. Началникът на охраната смилено очаква Вашите заповеди.

— Затворете вратите. Да се даде оръжие на всеки, който може да носи. Не пускайте никого да влезе, докато не дойда.

Евнухът се престаши и запитал:

— Те ли са, господарю?

За миг изпитах желанието да повикам охраната и да наредя да го умъртвят за това предположение, но изглежда все още бях в плен на моето нежно изкуство.

— Ще видим, но мисля, че това са те. Бързай сега и кажи на Началника.

Той тръгна заднишком към вратата, кланяйки се на всяка трета крачка. Миг след като изчезна от погледа, ми го чух да бяга като луд

надолу по хълма. Макар че лятото още напомняше за себе си, след известно колебание наредих да ми донесат официалните дрехи. Душно щеше да ми е под дебелия брокат, а и тежко бе наметалото за слабите ми рамене. Важността на случая го изисква, — повтарях си аз — тази среща между Изтока и Запада е цел на моя живот, на всички нас и в никакъв случай не бива да бъде подценявана. Зачаках зад обкованата врата техния вестител, като разхлаждах лицето си с ветрило от нефрит; фино шлифования камък се плъзгаше в моята влажна длан. Кога най-сетне ще дойде? Измина доста време преди Началникът на охраната да се обърне с поклон към мен.

— Превъзходни, един мъж е спрял пред вратите, носи щита си върху копие то в знак, че е парламентъор.

— Доведете го при мен.

Още щом влезе разбрах, че това е човекът. От морска вълна беше изплетена късата му туника, краката и ръцете му бяха облечени в бронз. Кожата му беше мургава, покрита с множество белези, от безчислени битки. Беше едър и много силен. Пъгнах ветрилото в широкия ръкав, опитвайки се да прикрия моята уязвимост, моята слабост. Масивният, извит назад шлем по-скоро му придаваше вид на някакво ужасно чудовище от морските дълбини. Гледаше ме, но аз не виждах очите му.

— Приближи се и говори — наредих му аз.

— Ти говориш гръцки?

— Достатъчно, за да посрещна един посланик. Каква вест ми носиш от твоя цар?

— Нямам цар. Аз съм А Ли Хсиянг, Царят на всички царе. Дойдох за да приема вашата капитулация. Отворете вратите си за моята армия за да спестите напразно кръвопролитие, в противен случай всички ще бъдат избити и градът пак ще бъде наш.

Прозях се шумно и се усмигнах.

— Моите съгледвачи вече ми докладваха за числеността на армията ти. Точно сто души. Мога да въоръжа хиляда пъти по толкова. Защо моят велик град трябва да се бои от сто души?

— Защото аз съм А Ли Хсиянг. Сигурно вече си чул за мен, макар да идвам от хиляди километри.

Усмигнах се още по-широко.

— Ние тук, в Централните земи не обръщаме кой знае какво внимание на съобщенията за всички паршиви варварчета, които напират от краищата на света. Не, не сме чули за теб.

Той свали шлема си и впери поглед в мен. Почувствах, че усмивката замръзва на лицето ми. Без съмнение, той беше човекът, за който говореха гадателите. Косите му бяха златисточервени, очите му сини, погледът див. Гласът ми потрепери.

— Какво искаш от нас?

— Искам да властвам над града Лей Кунг, да се изкъпя в Нефритния басейн и да живея вечно — той се усмихна на свой ред, като видя как посрещам тези думи.

— Това е лъжа, селска измислица. Какви ли не глупости се раждат в тъпите им мозъци... — гласът ми замря.

— Предай града си, старче! Мой ред е да сложа ръка на него.

— Никога! — изправих се и заклатих мършавия си юмрук пред лицето му. — Никога! Воините от охраната ми пристъпиха напред, опипвайки нервно мечовете си, но той ги спря с поглед. И те знаеха за предсказанието. Той отново се обърна към мен.

— Отново ще се срещнем, но тогава аз ще седя на твоя трон, а ти ще ме молиш. Ще запомня как си се отнесъл към мен.

— Аз... съжалявам, тук малко сме поотвикнали да посрещаме странници. Хайде да седнем, да поговорим, да се освежим. Позволи ми да ти предложа вино, първа реколта тие-тцу. Защо да не си побъбрим като приятели, какъв смисъл има да се бием.

— Заради тази учтивост ще те пощадя, когато стана цар. Скоро ще вляза тук с армията си, гответе посрещане — при тези думи той се извърна и се отдалечи. Стоях, вперил втрещен поглед в гърба му, не бях виждал нечий гръб откакто станах Суан Шуай на Лей Кунг. Той затръшна вратата след себе си.

Дойдоха призори, насочиха се право към вратата и я щурмуваха, катерейки се по скалите с ловкостта на маймуни. Посланикът не си бе губил времето напразно, знаеха отлично нашето разположение, подходите, слабите места. Като гръмотевица преминаха през редиците на моите воители и само след минути вратите бяха в ръцете им. Войниците започнаха да бягат, отначало поотделно, после на все по-

големи групи и накрая се втурнаха назад цели стотници. След час не бе останал нито един защитник на града с оръжие в ръка. Долу, в бедняшките квартали избухнаха бунтове, пламнаха къщи. Толкова лесно ни бяха победили, че направо се чувствах засрамен.

Когато влезе в моя летен дворец, А Ли Хсиянг изглеждаше все така безгрижен, както и предния ден, блестящите му очи оглеждаха с възхищение подредбата и опразнения трон. Гласовете на варварите замлъкнаха и всички втренчиха изумени погледи в купищата злато и коприна. Не и той. А Ли отхапа от един сочен плод, облиза устни за да се наслади на вкуса му и се отпусна на трона. Повика ме с пръст и аз се приближих покорно.

— Вино, това искам сега, имаш ли вино?

— Разбира се — плеснах с ръце като главен-домо и не след дълго около нас припкаха мълчаливи евнуси с препълнени кани вино, а запотените воители ги подритваха с гръмогласен смях и ревяха за още вино и още и още... Водачът им ми се ухили.

— Веднъж, след като превзехме един град, управителят ни даде да прием вино до насита, че и още. После, когато воините ми се затъркаляха пияни по земята, неговите хора нахлуха с намерение да ни избият, уверени че сме напълно безпомощни. Но аз бях достатъчно трезвен — той протегна ръка и посочи с пръст един извит като полумесец белег. — Получих го преди другите да се свестят. Пияни се биеш не по-зле. Накарах да насекат този владетел на малки късчета и нахраних кучетата с него. Надявам се, че нямаш никакви подобни идеи?

— Не — отвърнах с отпаднал глас. — Моите войници избягаха.

— Добре — той отново надигна чашата.

На сутринта се събудих целия схванат от твърдата скамейка, на която бях прекарал нощта. Сън ли е било всичко това? Дъхът ми беше отвратителен, главата ми звънеше от насила изпитото вино. Не сън, а кошмар. Бяха използвали картините ми за мишени, за да ми покажат колко са добри с копията. След това продължиха да ги замерват с кани вино, докато разтворени бои, мастило и вино не потекоха като ручейчета по пода. Не, не беше сън, макар че бях сам в летния си дворец. Слезли бяха в града да плякосват, водени от моите верни до

вчера воини. Виждах отрядите им да маршируват по притихналите улички.

— Съжالياваш ли, че не оказа по-яроствна съпротива?

Обърнах се към него. Беше облечен с копринено наметало, нефритно-зелено.

— Бихме се колкото можем. Но изхода на битката бе предрешен от предсказанието. "Воини ще дойдат от Запад и градът ще падне в ръцете им. Слонът ще се разпорежда над Серес, ако дойде в Чанг-ан.

— Но първо ще се порадва на прелестите на твоя град. Ще вкуси от съкровищата му, от всички негови съкровища. Разбираш ли ме? — в погледа му имаше стаена заплаха.

— Да. Разбирам. Ще ти кажа каквото искаш, аз съм само един слаб, победен човек. Какво искаш да знаеш?

Той се разсмя и лицето му изведнъж придоби младежки вид, беше привлекателно, макар и покрито с белези.

— Всичко. Искам да науча всичко. Затова зарязах моята империя и поех по широкия свят. Държах в шепата си целия запад, но за мен той не значеше нищо. Какво ми оставаше да правя, когато имах всичко? Да завладявам нови земи, да правя задачата все по-трудна, да посрещам по-големи предизвикателства с по-малка сила. Както завладях Запада, така ще превзема и Изтока, но с армия толкова малка, че целия свят ще разбере — това съм аз, моята сила, моята мощ, моят ум... И така, отправих се към Серес начело на сто войни. Когато се приближих, до ушите ми стигна слуха за човек, който живеел вече триста години в малко градче, на юг от Копринения път. Реших да прекъсна марша към вашия император и да дойда тук, за да науча истината и да задоволя любопитството си. От всички въпроси, които се въртят в главата ми, най-много искам да науча истината за теб. Как си станал безсмъртен, как си научил за легендата на този град?

— Бях студент в столицата на Метрополията — забърборих объркано аз. — Живеех от подаяния, а това означава, че често гладувах. И всичко заради една тайна, скрита в Имперската библиотека. Заради един свитък в архивите, донесен преди много години от царството Ху. В него се казваше, че всеки който се изкъпе

в... — гласът ми замря. — Трудно ми е да го произнеса, пазил съм тази тайна повече от триста години.

— Който се изкъпе с кръвта на девственица в Нефритния басейн ще стане безсмъртен. Да, един монах от Пещерния град ми прошепна тази тайна, с притиснат към гърлото меч, той ми разказа и за теб.

— И ти реши да свиеш от пътя за Чанг-ан. Не си ли помисли, че това е само едно поверие?

— Истината се ражда на върха на меча. Дойдохме през високите проходи, през онзи, който водачите наричат „Проходът на малкото главоболие“ и после през другия, където главоболието вече не е никак малко. Вървахме във верига, завързани, за да не ни пометат суровите ветрове, изсичахме стълби в леда с мечовете си. Сто човека поеха по този път, сто човека щурмуваха вратите ти. Ние, македонците сме корав народ, създаден за да управлява другите.

— Епичен разказ с епичен край. Тези проходи често взимат жертви.

Очите му ме гледаха диво.

— Не и от мен. За мен няма трудности. Аз съм владетелят на света. Аз ще се изкъпя в твоя басейн и след това ще продължа пътя си към Чанг-ан. От там ще управлявам вечно и от всички краища на света ще ми пращат дарове. — Той дишаше тежко, стиснал юмруци. Мълчах и чаках да премине пристъпа. Той сведе глава и закуцука към вратата. Спомних си за белезите по тялото му. Всеки ден поне един от тях му напомняше, че е смъртен. Гласът му беше приглушен.

— Заведи ме при басейна. Искам да го видя, а след това ще поговорим за девственицата, която трябва да бъде пожертвана.

Стъпалата водеха надолу, през градините на западната страна. Фонтаните бяха замрели, живите вериги, които ги поддържаха се бяха разбягали след атаката. А Ли Хсиянг се обърна и вдигна глава към двореца.

— Какво е това дете стърчи на десния хребет на покрива? Прилича на меч, сочещ към небето. Не граничи ли с богохулство тази дързост?

— Титлата ми е Суан Шуай, Повелителят на Светкавицата. Тук се крие тайната на моята власт. Мечът призовава светкавиците от небето и ги потапя в земята по една златна пръчка. Така дворецът ми е в безопасност.

— Моят дворец.

— Твоят дворец. И сега тази титла е твоя, ти си Повелителят на Светкавицата. Сега вече аз съм само Сю Тцу.

Нефритния басейн е кухня, облицована изцяло с този скъпоценен минерал. На хълма над него се издига масивна чаша от нефрит, прохладна, зелена, очакваща пролетните дъждове. А Ли Хсиянг се спря до нея.

— Къде е басейна?

Посочих улея в основата на чашата.

— Там. Стълбата е единствения път към басейна. Вероятно болката в крака ще те затрудни при слизане. Нека да ти го опиша...

Той не ми обърна внимание и заслиза в зеления сумрак. Последвах го. В тъмнината нефрита изглеждаше почти черен. Несъзнателно сниших гласа си до шепот.

— Като се спуска направо от пролетните облаци, дъждът не докосва нищо друго освен нефрита. Моите роби го събират в кани от нефрит, които изпращам на Сина на Небесата. Всяка сутрин отпива той от тази девствена, недокоснала друго вода, наслаждавайки се на чудните достойнства на този минерал, който запазва кръвта му от стареене. Неговият собствен баща, прекара една нощ в басейна, по време на големите пролетни бури и след това небесата го дариха със син, който сега седи на Драконовия трон. В императорското семейство този басейн е на особена почит.

— Но истина ли е, оправдана ли е тази почит?

— Не. Но поне им носи щастие. Само човек, който се изкъпе в кръв ще може да оцени истинското достойнство на басейна, а тази тайна е твърде голяма за един Император.

Доста време му бе необходимо да се изкачи по тясната стълба. Веднъж в годината жертвам по един роб над ръба на чашата за да проверя изтичането на кръвта и всеки път тя се спуска безпрепятствено надолу по извитите, стръмни стъпала. Той се спря на върха и се огледа с пребледняло лице.

— Какво чувства човек, когато става безсмъртен? Болка?

— Нямаше болка. По-скоро някаква вътрешна светлина, която се надигна отдолу, от облените ми в кръв крака. После легнах и се

изтърколих, а в устата си усетих вкус на метал. Тялото ми се обля в кръв, после светлината го обгърна, беше толкова ярка, че затворих очи. Минаха години, очите ми помътнях и вече не виждам така ясно. Когато се къпеш в Нефритния басейн трябва да държиш очите си отворени. И когато станеш безсмъртен, този дар, превърнал се вече в бреме за мен, ще ми бъде отнет. Басейнът може да запази само един човек от неумолимия ход на времето. Струва ми се, за мен това ще е голямо облекчение, вече се страхувах, че ме очаква една безконечна слепота.

— В Индия видях един човек да носи шлифован кристал пред очите си. Беше бижутер и без кристалите не можеше да види нищо.

— Благодаря ти за този дар познание. Аз съм човек без значение сега, но може би ти ще наредиш на някой от твоите подчинени да направи такива и на мен.

Не го видях на следващата сутрин. Той ме намери, в градината, край езерцето. Докато се надигах той скочи към мен и надяна нещо на носа ми. Внезапно ръката, която бях вдигнал за да се предпазя от нападението, изскочи на фокус през обкованите в златна тел кристали. Извиках от изненада и той се разсмя.

— Приличаш на една от твоите риби. Хайде рибке, ела да ти дам.
— Той ми подхвърли парче сладкиш от оризово брашно, с който обикновено хранех моите шарани и не ме остави на мира, докато не съдвках сухия залък. Дарът за изнемощелите ми очи събуждаше в мен обич към него, презрително подхвърлената храна ме караше да го мразя. Какъв необикновен човек.

Когато сметна, че се е забавлявал достатъчно той ме заведе обратно при трона. После се разположи на него и впи поглед в лицето ми.

— А сега да чуем края на историята.

— Края?

— За глупак ли ме смяташ? Пускаш ми истината на порции, с надежда, че подкрепленията на твоя Император ще дойдат скоро! По какъв начин се избира тази девственица от града? Трябва да има някаква изборна церемония. И всяка девица ли ще свърши работа? Трябва ли да е най-красивата, най-грозната или какво?

Въздъгнах.

— Толкова прозрачен ли съм за теб? Изборът е дело на божествата. Процесът е дълъг, на мен ми отне три месеца. Първо свещениците...

— Три месеца! — той подскочи с меч в ръка, а жилите по врата му се напълниха като пролетни планински потоци. За миг си помислих, че ще получи удар и с него ще се свършат грижите ми. — Три месеца? Затова ли трябваше да завладея половината свят, за да чакам три месеца в тази дупка? — Той си пое дъх и приседна, сбърчил вежди в дълбоки мисли. — Трябва да има някакъв по-бърз начин. Казват, че и омагьосаният възел може да бъде развързан и аз им показах как става това! — той размаха меча си и разсече един от столовете на две. Лицето му придоби хитро изражение.

— Девицата от вашия град ли се избира?

— Да. Но никой не знае коя е тя.

— Тогава, ето какво реших. Ще се окъпя в кръвта на всички девизи от град Лей Кунг.

Бяха хиляди, млади, стари, богати и бедни. Редицата от плачещи жени се виеше надолу по хълма и се губеше из улиците на града. Мълчаливо се стичаха сълзите им. Хората на А Ли Хсиянг се бяха подредили от двете страни, очите им търсеха по-красивите девойки из тълпата. Дълго беше пътуването им, а само от два дни бяха в града. А и в края на краищата — те бяха мъже. А Ли Хсиянг се появи — гол, тялото му покрито с белези. Той махна с ръка към своя поручик.

— Кажете на хората, че могат да се позабавляват. Да си опитат късмета с колкото успеят. — С див рев посрещнаха воините това съобщение, последван от отчаяни писъци, веднага щом преминаха към изпълнение на заповедта. След това, когато младите жени започнаха да осъзнават, че няма участ по-лоша от смъртта, писъците притихнаха и на тяхно място се появиха молби, усмивки и открити подканяния.

С болезнено пъшкане А Ли Хсиянг се прехвърли в чашата. Можех да видя страшния белег от копие точно над десния му хълбок.

— Когато пристигнах в този град страдах от неизлечима язва на крака — казах му аз. — Сега съм излекуван. И твоите рани ще

изчезнат, когато дойде светлината. — Предположих, че се нуждае от окуражаване. Изглежда, този път бях уцелил.

— Ти си човек на честта. Обещай ми, че ще ме изкъпеш в кръвта на всички девизи от този град.

— Имаш моята дума, думата на Сю Тцу.

Той се спусна надолу, към мрака.

Четиридесет евнуха с мечове в ръце се бяха подредили по края на чашата. Девизиците полагаха своите нежни шици на ръба и те ги отсичаха с точно премерено движение, та главите им да увисват само на кожата. Кръв заливаше нефрита и се стичаше надолу по улея към басейна, първо на струйки, после на ручейчета. Зад гърба ми се разнасяше отчаяния кикот на изнасилваните. Дори след като избием всичките му воини, те ще оставят след себе си потомство от червеносиви и синеоки наследници, та светът да им се дивии и мае още много поколения.

Гласът му проехтя нагоре по улея.

— Достатъчно засега, пияната... не мога да плувам... задушавам се... Спрете!

Не му обърнах внимание. Телата увисваха за няколко минути, докато се източии кръвта, след това ги издърпваха и следващите жертви полагаха глави. Препълнените с трупове талиги жалостно скърцаха надолу по хълма. Евнусите сечеха неуморно, шия след шия. Тъмни потоци се стичаха.

— Достатъчно казах... спри...

Удар. Удар. Удар.

Викаше на някакъв неразбран език, вероятно зовеше воините си на помощ. Но отговор нямаше, гласът му бе заглушен от всеобщата глъчка.

— В името на всички Богове, спрете. Имайте милост.

Помълчах и после отвърнах.

— Аз съм човек на честта. Как можеш да искаш от мен да наруша дадената дума?

— Освобождавам те от обещанието, което ми даде. Моля те, нареди им да спрат.

— Ако го направя, ще ти дам повод да ми се подиграваш отново, да ми подхвърляш сухи зальци, сякаш съм риба. Не. Ще трябва да продължа. — Магнах с ръка към евнусите.

Удар. Удар. Удар.

Не зная откъде е намерил тези сили. Спомням си, веднъж намазах с кръв един роб и го пуснах в басейна, като му обещах свободата, ако успее да се измъкне нагоре по улея. Ала не успее ли — смърт. Беше силен мъж, изпълнен с желание да успее, но нищо не постигна — дори съвсем малки количества кръв правят нефрита невероятно хлъзгав. А Ли Хсиянг беше бог. Лицето му се мярна за миг на горния край на улея. Вероятно е пълзял милиметър по милиметър нагоре, с крака впити в насрещната стена. Пръстите му задраскаха отчаяно и с ужасяващ вик той изчезна обратно в мрака. Така и не го чухме повече. От почервенелия отвор се разнесе бълбукане, после настъпи тишина.

Усетих, че всички ме гледат. Евнусите бяха спрели и от тълпата към мен подскочи познато лице. За миг ми се стори, че ще припадна, толкова поразителна бе приликата с майка и. Детето на моята любима наложница ме гледаше с широко отворени очи. Ужасна бе болката, с която наредих на евнусите да продължат своята работа, но трябваше да съм сигурен. Още час се трудиха някогашните мъже, размахвайки окървавените си мечове.

Аз съм един стар човек, идното лято ще навърша осемдесет. Понякога почти с нежност си спомням за А Ли Хсиянг. Затова, че бях изпълнил успешно плана, Синът на Небесата ми позволи да прекарам последните години от живота си тук и ме награди с всички титли, сякаш наистина бях онзи, който преди много години бе замислил този сценарий. Ако бях малко по-любопитен, сигурно можех да открия колко ли такива като мен, които приличат на истинския Суан Шуай, са служили тук по няколко години, преди да бъдат сменени, за да може легендата да расте и градът-гръмоотвод да изпълнява предназначението си. „Ако дойде в Чанг-ан.“ — се казва в предсказанието. Ако.

Сега, когато зрението ми е отново възстановено, намерих ново вдъхновение в живота. Реших, следващата ми творба да е върху коприна, жълта като пясъкът, който прехвърля нашите планини,

идейки от неznайни страни. Върху коприната нарисувах листо,
повяхнало и пожълтяло от прекараната в пустинята зима.

*Чакат разпръснатите по земята листа,
зажаднели за пролетния дъжд.
Ала никога в Лей Кунг,
пролетен дъжд не пада.*

Да го подпиша ли? Няма ли да ме прокълне сянката на А Ли
Хсиянг, когато прочете името ми и разбере истината?
Сю Тцю. Празни думи.

АРТЪР КОНАН ДОЙЛ СРЕБЪРНОТО ОГЛЕДАЛО

3 януари. Не е лесна работа да се проверят сметките на „Уайт и Уодърспан“. Трябва да се прегледат двадесет тлъсти папки. Какъв ще се окаже в края на краищата младият партньор? Това е първата ми по-важна задача и бих искал да се справя достойно. Трябва да се справя. Трябва да свърша навреме, за да бъдат резултатите на разположение на юристите преди началото на процеса. Сутринта Джонсън рече, че трябва да проверя всичко до последната цифра до двадесето число. Какво пък, ако човешкият мозък и нерви са способни да издържат, аз ще се справя. Това означава работа в кантората от десет до пет, а след това вкъщи от осем вечерта до един. Такава е съдбата на счетоводителя. От най-ранни часове, когато светът все още е потънал в сън, аз преглеждам колонка след колонка в търсене на недостигащите числа, които ще докажат, че уважаваният член на градското настоятелство е престъпник, затова вече ми се струва, че професията ми не е толкова прозаична.

В понеделник за пръв път попаднах на разхищение. Нито един ловец, попаднал на едър дивеч, не би изпитал такова вълнение. Но като погледнах двадесетте главни книги, си помислих за шубраците, през които трябва да се промъкна, за да достигна целта си. Тежка работа и в същото време великолепно развлечение! Веднъж видях този дебелак на някакъв обед в Ситито — зачервената му физиономия сияеше над бялата салфетка. Само плъзна поглед към бледото мъничко човече в другия край на масата. Хм, сигурно сега той би пребледнял, ако знаеше каква работа ме чака.

6 януари. Що за глупава привичка имат докторите — да ти препоръчват почивка, точно когато за почивка изобщо не може да става дума! Глупаци! Все едно да крещиш на човек, подгонен от глутница вълци, че е добре да си почине. Сметките ми трябва да са готови на точно определена дата и ако това не стане, ще изтърва собствените си перспективи.

Сигурно не трябваше да ходя на доктор, но от нощната работа станах нервен и лесно възбудим. Нямам болки — само тежест в главата и понякога пред очите ми се разстила мъгла. За спиране изобщо не трябва да става дума! Две главни книги вече съм прегледал плюс по-голямата част от третата. Мошеникът хитро е прикривал деянията си, но и аз не съм вчерашен.

9 януари. Нямах намерение да ходя повече по доктори, но се наложи. „Нервите ви са напрегнати, може да се стигне до пълно разстройство, има опасност за здравето ви.“

Да, не е лошо да напиша и за странната история, заради която този път отидох на лекар. Ще запиша подробно всичко, което видях и усетих, защото е интересно само по себе си — „твърде интересен психо-физиологичен казус“, както се изрази докторът. И тъй като съм сигурен, че след време всичко видяно ще ми се струва нереално, изплъзващо се, подобно на размътен образ, пробягал в мигновенията между съня и бодърстването, аз съм длъжен да ги запиша, макар че трябва да се откъсна от безкрайните колони с цифри.

В стаята си имам обрамчено със сребърна рамка огледало, подарък от един приятел, тънък познавач на антиквариата. Доколкото си спомням, купил го е на някакъв търг, без да има представа как то се е оказало там. Голямо е — три фута широко и два високо, и е изправено на масичка вляво от писалището ми. Рамката е плоска, широка три дюйма, стара, толкова стара, че няма нито печат, нито някакъв друг знак, по който да определиш кога е правена. Венецианското стъкло отразява великолепно, явно е работа на стари майстори. Като погледнеш, имаш усещането за някаква особена дълбочина, липсваща в изделията на днешните стъклари.

Огледалото е поставено така, че като седя на писалището, виждам в него отражението на прозоречните щори. И нищо друго. Но снощи се случи нещо съвсем изненадващо. Бях работил няколко часа, превъзможвайки преумората си, накрая сметките започнаха да се сливат, сякаш обвити в дим. Тогава огледалото взе да се замъглява — при това не стоманената му повърхност, а самата му дълбочина. Когато се загледах, бях изненадан, че рехавата мъгла се върти ту в една, ту в друга посока, а след това се кондензира в бяло кълбящо се облаче. Картината беше толкова реална, че не можех да не се обърна, убеден, че щорите са се запалили. Но в стаята цареше спокойствие — никакъв

звук, освен тиктакането на часовника, никакво движение, освен ленивото въртене на странното облаче в дъното на старото огледало.

Неочаквано облачето (или димът, или мъглата) започна да се концентрира в две точки, разположени недалеч една от друга. Внезапно разбрах, потръпвайки не толкова от страх, колкото от любопитство, че това са две очи, които гледаха откъм огледалото в стаята. Успях да различа очертанията на глава, едва видима в мъглата — женска, ако се съди по прическата. Само очите се виждаха отчетливо — тъмни, горящи, пълни с омраза или ужас (трудно ми беше да определя). Никога преди това не бях виждал очи, изпълнени с толкова напрегнат, яростен живот. Погледът ме подмина и се вторачи в стаята. Изправих се, изтрих чело и с усилие дойдох на себе си — тогава очертанието се стопи, огледалото бавно се проясни и в него отново се появи отражението на алените щори.

Скептиците сигурно ще кажат, че вероятно съм заспал над колоните с цифри и всичко това е било сън. Но аз никога не съм се чувствал по-бодър! Не се усъмних в това, докато гледах в огледалото, и си казах, че това мое впечатление е плод на фантазията ми, резултат от вътрешното напрежение и безсъние. Но защо в точно такава форма? И що за жена е тази, какви страсти бушуваха и се отразяваха в нейните прекрасни кафяви очи? Те продължаваха да ме преследват и тогава, когато се върнах към работата си. За пръв път не успях да изпълня нормата, която си бях поставил. Може би затова днес не се случи нищо необикновено. Сутринта трябва да стана рано с цената на всичко.

11 януари. Всичко е наред, успях да свърша доста работа. Разплитам нишка след нишка кълбото на тази мръсна история. Но ако нервите ме подведат или не ми стигнат силите, последен ще се смее той. Огледалото се оказва нещо като барометър за степента на моята умора. Всяка нощ след работа го гледам дали не е започнало да помътнява.

Доктор Синклер (той се оказа добър психолог) толкова е заинтригуван от моя случай, че тази вечер дойде да види огледалото. Показах му трудно открития от мен нечетлив надпис на задната стена на рамката. Той разгледа надписа под лупа, но не направи никакво заключение. Прочете го като „Sanс.С.Pal.“, но и това не ни донесе нищо определено. Докторът препоръча да пренесе огледалото в другата стая, но каквото и да ми се мержелее в него, каза той, това е

само симптом. Опасността е в това, което предизвиква тези симптоми — двадесетте тома, а не сребърното огледало, ето какво трябва да се изнесе колкото може по-далеч. Вече работя над осмия.

13 януари. Да махна огледалото ли? Заради него през последната нощ преживях с нищо несравними вълнения. Те толкова ме завладяха, че сега за нищо на света не бих го махнал.

Беше вероятно около един след полунощ, подреждах бумагите си преди лягане, когато изведнъж я видях пред себе си. Ниската на ръст дама се виждаше толкова ясно, че всяка нейна черта и всяка подробност по дрехите ѝ се запечатаха в паметта ми. Стои до самия ляв край на огледалото. До нея някой, едва видим — различих само, че е мъж, който се свлича, а зад тях — мъгла, в която се мерзелееят прибягващи фигури. Не, в никакъв случай не беше картина. Беше жива сцена, протичащ пред очите ми епизод. Жената пребледнява и трепери, мъжът до нея се свива на кълбо. Мятат се неясни, разпадащи се в мрака сенки. Всичките ми страхове се изпариха, изгарях от любопитство. Би било направо безумие да не продължа да гледам.

Вече мога да опиша жената до най-незначителни подробности. Тя е много красива и съвсем млада — едва ли има повече от двадесет и пет. Косите ѝ са златисти, с лек кафеникав оттенък. Малка плоска шапчица, леко килната настрана, якичка, отрупана с бисери. Високо чело, дори доста високо за една красавица, но това само придава властност и сила на нежното ѝ женствено лице. Изящно извити вежди, очите ѝ — огромни, тъмни, пълни с чувство (омраза или ужас?). Мъртвешко бели бузи, пребледнели от болка устни, изящна линия на брадичката и шията. Седи в кресло, леко наведена напред, напрегната, застинала, вцепенена от ужас. Рокля от черно кадифе, скъпоценен камък пламти на гърдите ѝ, а в гънките проблясва златно разпятие. Коя е тя, тази знатна дама, чийто образ продължава да живее в старинното сребърно огледало? Що за злодеяние е оставило своя отпечатък, който и днес, в съвсем друга епоха, вълнува душата?

И още една подробност — в долния край на полата различих, както ми се стори в началото, омачкана бяла лента. Но като се вгледах, а може би самото видение стана по-ясно, аз разбрах какво е това. Мъжка ръка, сгърчена, изтръпнала от ужас, която трескаво мачка долния край на полата. Фигурата оставаше неясна, но тази сгърчена от напрежение ръка ярко се открояваше върху тъмното кадифе и раждаше

предчувствието за някаква трагедия. Този човек беше изплашен, ужасен. Не се съмнявах в това. Какво го е изплашило? Защо се е вкопчил в роклята на жената? Цялата тайна се криеше в движещите се отзад фигури. В тях се криеше опасност и за него, и за нея. Картината ме облада изцяло, забравих за спокойствието си и гледах, без да откъсвам очи. Но не видях какво се случи по-нататък. Мъглата започна да се разрежда. Можеха да се уловят само стремителните движения на неясните фигури. Накрая огледалото отново се проясни.

Докторът смята, че трябва поне за ден да прекъсна работа и аз наистина мога да си го позволя, защото напоследък доста напреднах. Очевидно виденията изцяло зависят от състоянието на нервите ми — доказателство е дългото ми висене пред огледалото тази вечер, което обаче не даде никакви резултати.

Почивката разсея всички мои видения. Искам да знам дали някога изобщо ще разбере какво означаваше всичко това? Тази вечер специално разгледах огледалото на силна светлина и освен надписа „Sanс.С.Pal.“ различих някакви хералдични знаци, едва видими върху среброто. Струва ми се, че са много стари, тъй като са почти изтрити. Доколкото успях да се ориентирам, това са три наконечника на копия — два отгоре и един отдолу. Трябва да ги покажа на доктора, като дойде утре.

14 януари. Продължавам да се чувствам прекрасно и бих искал нищо да не ми попречи да си завърша работата. Показах на доктора клеймото на рамката — той също смята, че са хералдични знаци. Докторът изгаря от любопитство и непрекъснато ме разпитва за подробности. Забавно е да се наблюдава как го терзаят две противоположни желания: пациентът да се раздели с тези симптоми и медиумът — за какъвто той ме смята — да проникне в тайната на миналото. Посъветва ме още да почивам, но не възрази, когато му заявих, че това няма да е възможно, докато не прегледам останалите десет папки.

17 януари. Трите вечери минаха спокойно, почивката даде резултат. Остава около четвъртинка от работата, но ще трябва да избързам — юристите вече искат материала. Успях да улича мошеника поне сто пъти. Когато всички се убедят колко хитър и ловък е този негодник, моята репутация ще се заздравя.

Главата ме боли, слепоочията тупкат — всичките признаци за заболяване са налице, пък и самата болест не закъсня. В действителност огорчава ме не толкова появата на видението, колкото фактът, че то престана да се появява преди да съм разбрал всичко.

Днес обаче видях повече. Падналият на колене мъж беше толкова различим, колкото и дамата, чиято рокля той не пускаше. Нисичък, мургав, с остра черна брадичка, облечен в свободна дреха от червена коприна, украсена с кожа. Господи, колко беше изплашен! Тресе го, гърчи се, оглежда се през рамо. В другата си ръка държи малък кинжал, но едва ли ще го използва, твърде е изплашен и страхлив. Вече започвам да различавам фигурите от задния план. Яростни лица, брадати и мургави, изпълзяха от мъглата. Особено ужасен беше един от тях — с глава като череп, с увиснали бузи и дълбоки очи. Той също държеше кинжал в ръка. Вдясно от жената стои висок мъж, съвсем млад, светлокос, със сурово и мрачно лице. Прекрасната дама го гледа умоляващо. Падналият на колене мъж също. Сякаш този юноша трябва да реши съдбата им. Мъжът припълзява и потъва в гънките на роклята, високият юноша се навежда и се опитва да го отблъсне от нея. Ето какво успях да видя снощи, преди огледалото да се проясни. Ще разбере ли някога какво се случва буквално пред очите ми и как то ще завърши? Абсолютно съм сигурен, че не е игра на въображението. Някъде някога тази трагедия се е разиграла, а старото огледало е отразявало всичко. Но кога? И къде?

20 януари. Краят се вижда, пък и е вече време. Мозъкът ми работи под пълна пара, чувствам се ужасно напрегнат и имам лоши предчувствия. Уморен съм до изнемога. Докато не свърша и с последната папка, няма да стана от стола.

7 февруари. Свърших. И какви преживявания, Господи! Не знам ще ми стигнат ли силите да запиша всичко, което се случи.

Преди всичко трябва да кажа, че пиша тези редове в частната болница на доктор Синклер, цели три седмици след последния запис. През нощта на 20 януари нервите ми не издържах и не помня нищо до мига, когато преди три дни се събудих тук. Свърших работа преди нервите ми да се скъсат окончателно. Сметките са предадени на юристите. Ловът завърши.

Сега вече мога да опиша онази последна нощ. Бях се заклел да привърша работата си и затова не вдигнах очи, докато не завърших и

последната графа. Беше трудно да се издържи, защото през цялото време чувствах, че в огледалото се случват невероятни неща. Ако бях хвърлил едно око, цялата ми работа щеше да отиде на вятъра. Въздържах се до края, но пък когато се обърнах, какво страшно зрелище, Боже мой!

Огледалото беше обляно в ярка светлина като сцена, на която се разиграва драма. И никаква мъгла. Плачевното състояние на нервите ми придаваше на видението изумителна яснота. Всяка линия, всяко движение бяха ясно различими като живи. Помислете си само — аз, едва жив от умора счетоводител, най-прозаичното същество на света, наведено над касовите книги на един мошеник, се оказах онзи избраник на съдбата, който единствен от всички живи същества можеше да съзерцава подобно зрелище!

Сцената беше същата и лицата бяха същите, но действието на драмата течеше по-нататък. Високият юноша е стиснал дамата в обятията си. Тя се дърпа и го гледа с омраза. Падналият до нозете ѝ мъж е вече издърпан встрани и обграден от десетки хора със свирепи лица. Нахвърлят се отгоре му с кинжали. Струва ти се, че всички го удрят едновременно. Ръцете им се вдигат и спускат. Кръвта от раните не тече, а се лее. Копринената му дреха е изцяло пропита с кръв. Мята се, те ожесточено му нанасят нови удари и по дрехата се стичат нови струйки кръв. Беше ужасно, ужасно! Замъкват го към вратата, влачи нозе. Жената, полуобърнатата, го гледа с ужас, устата ѝ е широко отворена в беззвучен вик. И тогава — дали защото видяното беше прекалено силно за нервите ми, дали защото свръхнапрежението от последните дни се стовари отгоре ми, но стаята се завъртя пред мен, сякаш някой издърпа пода изпод краката ми и нищо повече не помня. Сутринта хазайката ме намерила безчувствен до сребърното огледало, но не осъзнавах нищо допреди три дни, когато дойдох на себе си в лечебницата.

9 февруари. Едва днес успях да разкажа всичко на доктора, досега не ми позволяваше.

— Вашите видения не ви ли напомнят на едно добре познато историческо събитие? — попита той, като ме гледаше подозрително. Уверих го, че изобщо не познавам историята. — И вие не си ли представяте откъде е дошло вашето огледало и кому е принадлежало някога? — продължи той.

— А вие? — попитах аз, защото явно имаше нещо предвид.

— Това е напълно невъзможно, но как иначе да си обясня вашите видения? Това, което ми разказахте по-рано, също ме накара да мисля нещо подобно, но сега... Не, такива съвпадения са невъзможни. Довечера ще ви донеса някои мои бележки...

Вечерта на същия ден. Докторът току-що си тръгна. Трябва да запиша думите му толкова точно, колкото изобщо е възможно. Започна с това, че сложи пред мен няколко стари и прашни свитъка.

— Прегледайте ги при възможност — каза той. — Направих няколко бележки, които можете да проверите. Без съмнение, вие сте видели убийството на италианския певец Ричо от шотландските аристократи пред очите на Мария Стюарт, извършено през март 1566 година. Вашето описание на жената е абсолютно точно. Високото чело и необикновената красота на лицето едва ли могат да принадлежат на две различни жени. Слабият юноша е нейният съпруг Дарнли. Както твърдят хрониките, „Ричо е бил облечен в свободна дреха от дантелена тъкан, украсена с кожи, и с панталони от червено-кафяво кадифе“. С една ръка държал роклята на Мария, в другата стискал кинжал. Жестокият мъж с хлътнали очи е Рутвен, току-що станал на крака след тежка болест. Всичко съвпада до най-малки подробности.

— Защо точно аз видях това? — попитах.

— Защото вашият разум и нерви се оказаха способни да възприемат видяното. А и защото тъкмо вие имахте късмета да притежавате огледалото, в което може да се види всичко това.

— Огледалото! Вие мислите, че то е принадлежало на Мария Стюарт и се е намирало в нейните покои, когато е станало убийството?

— Сигурен съм, че това е нейното огледало. Вещите ѝ трябва да носят кралски герб, преди това е била кралица на Франция. Това, което ви се е сторило като наконечници на копия, в действителност са бурбонските лилии.

— А надписът?

— Sanc.C.Pal може да се разшифрова като Sanctae Crucis Palatium^[1]. Някой е написал това, за да не се забрави откъде е дошло огледалото. Това означава дворецът Холи Крос^[2].

— Резиденцията на английските крале в Шотландия! — възкликнах аз.

— Точно така. Вашето огледало някога е било в Холи Крос. Преживяванията ви наистина бяха необикновени, но се надявам повече да не се повторят.

[1] Дворецът Светият Кръст (лат.) ↑

[2] Светият Кръст (англ.) ↑

Издание:

„Върколак“ — невероятни истории, брой 3 от 1997 г.

Издателски екип: Агоп Мелконян, Олег Чернев, Петър
Кърджилев

Илюстрации: Христо Брайков

Предпечат: Виктор Мелконян

Издателска къща „Ерато“ и „Оларт“

Печат РИК „Елиана — 2000“ ООД, цена 990 лв.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.